॥ जनसेवा हीच ईश्वरसेवा ॥

स्वामी शामानंद एज्युकेशन सोसायटीचे

स्वामी शामानंद हायस्कूल

प्राथमिक विभाग

(मराठी माध्यम)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका मान्यताप्राप्त

शासन मान्यताप्राप्त

बर्वेनगर नगर, भटवाडी (पश्चिम), मुंबई-४०० ०८४

शालेय दैनंदिनी २०२०-२०२१

ब्रीद वाक्य (Motto)

प्रज्वलितो ज्ञानमयोदीप:

अर्थ – ज्ञानरुपी दिवा अखंड प्रकाशित करणे.

आमचे जीवित कार्य -Mission

शिक्षणाद्वारे विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक आणि
राष्ट्रीय स्पंदने विकसित करणे.

आमची दूरदृष्टी-Vision

ज्ञान-तंत्रज्ञानाच्या आधारे बहुजन व वंचित समाजातील विद्यार्थ्यांना मूल्याधिष्ठीत
शिक्षण देणारी ज्ञानप्रवर्तक संस्था बनणे

आमची उद्दिष्टे- Goals

1. विद्यार्थ्यांच्या उज्ज्वल भवितव्यासाठी त्यांची वर्तणूक आणि चारित्र्य यांमधून प्रतिबिंबित होईल असे ज्ञान त्यांना देऊन जीवनातील आव्हाने पेलण्याची क्षमता त्यांच्यात निर्माण करणे.
2. विद्यार्थ्यांमध्ये भावप्रज्ञा, संघभावना, नेतृत्वगुण, राष्ट्रीय एकात्मता विकसित करून सर्जनशीलता आणि विश्लेषणात्मक कौशल्य यांचे एकत्रीकरण असलेले शैक्षणिक कार्यक्रम देणे.
3. सर्वधर्म सहिष्णुता, सर्व भाषांप्रती सन्मान व पर्यावरणप्रेम इ.विषयांद्वारे आंतरराष्ट्रीय सलोख्याची बीजे तळागाळातील विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवून सर्वसमावेशक शिक्षणाची गुणवैशिष्टये जोपासणे.
4. जागतिकीकरणाच्या दृष्टीकोनातून मूल्याधिष्ठीत शिक्षणाची जोपासना करणे, दुर्बल घटकांसाठी आर्थिक मदतीचा हात पुढे करून शिक्षण प्रवाह अखंडीत ठेवणे.

स्वामी शामानंद एज्युकेशन सोसायटीचे

स्वामी शामानंद हायस्कूल

दर्जेदार व संस्कारक्षम शिक्षणाची हमी

बर्वेनगर नगर, भटवाडी (पश्चिम), मुंबई-४०० ०८४

ईमेल :swamishamanand.principal@gmail.com दूरध्वनी क्र : २५१५४७५७५

शाळेविषयी महत्वाचे :

सन १९४८ ते १९४९ मध्ये स्वामी शामानंद महाराज पुण्य अशा गोकर्ण भूमीतून मुंबई मधील घाटकोपर उपनगरातील भटवाडी येथे आले. अध्यात्मातून ज्ञानाचा दीप लोकांमध्ये प्रज्वलित करणे या जाणीवेतून स्वामींनी १९५४ मध्ये माता महाकाली मंदिरात बालवाडी सुरु केली आणि शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या भटवाडी विभागातील मुलांमध्ये अभ्यासाची आवड निर्माण झाली. आपल्या परिसरातील मुलांनी ज्ञानाने मोठे व्हावे, समृद्ध व्हावे त्यासाठी शाळा सुरु करावी ही एकच गोष्ट स्वामींच्या मनाला सतावू लागली आणि मग गुरूने आपली मनोकामना निष्ठावंत भक्त स्व.पी.के.शिंदे व श्री. राऊतसरांकडे व्यक्त केली. सरांनी स्वामींच्या इच्छेला स्वीकृती दिली. स्वामींची ही संकल्पना त्यावेळचे आमदार स्व.श्री.दत्ता सामंत, स्व.श्री.शिंदे, श्री. राऊतसर व सॉलीसीटर श्री.शरद चिटणीस यांच्या प्रेरणेतून पूर्णत्वास आली आणि सन १९८७ साली स्वामी शामानंद हायस्कूलची स्थापना झाली. अश्या रीतीने शिशु वर्ग ते बारावी पर्यंतच्या शिक्षणाचे दरवाजे भटवाडी बर्वेनगर परिसरातील शेकडो अल्प उत्पन्न गटातील पालकांसाठी खुले झाले.

संस्थेचे आधारस्तंभ राष्ट्रपती पुरस्कार प्राप्त मान. राऊतसर व कै. मान.राऊत मॅडम यांच्या नेतृत्वाखाली मागील ३० वर्षे संस्थेचे कार्य अव्याहत सुरु आहे. संपूर्ण शाळा भाड्याच्या खोल्यांमध्ये भरत असतानाही यशाचे किल्ले सर करीत आहे. स्वामींच्या आशीर्वादाचे बळ तर आहेच परंतु परिसरातील सर्व पालक तसेच प्रतिष्ठित व्यक्ती आणि समाजसेवक यांचे सहकार्य यापुढेही सदैव अपेक्षित आहे. ही जबाबदारी उचलण्यासाठी आमचे हात पुढे आहेत, आपले ही हात पुढे होऊ द्यात आणि विद्यादानाचा हा यज्ञ अव्याहतपणे धगधगता राहू द्या.

विद्या विकास एज्युकेशन सोसायटी
स्वामी शामानंद एज्युकेशन सोसायटी

प्रेरणास्थान

आदरणीय **राष्ट्रपती डॉ.शंकर दयाळ शर्मा** यांच्या हस्ते
१९९४ चा राष्ट्रीय शिक्षक पुरस्कार स्विकारताना
सन्मा. श्री.प.म.राऊत सर (संचालक)

आदरणीय **राष्ट्रपती डॉ.ए.पी.जे.कलाम** यांच्या हस्ते
२००१ चा राष्ट्रीय शिक्षक पुरस्कार स्विकारताना
माजी प्राचार्या विकास हायस्कूल ज्युनि. कॉलेज,
संस्थेच्या विश्वस्त सी.ई.ओ.,
कै. श्रीम. विद्या प. राऊत मॅडम

श्री. शिवाजी ज्ञानपीठ (इंटरनॅशनल), मुंबई या संस्थेतर्फे
पेशवा मोरोपंत पिंगळे जीवनगौरव पुरस्कार, २०१८
स्विकारताना संस्थापक अध्यक्ष गुरुवर्य श्री. प. म. राऊत सर

संस्थेचे अध्यक्ष आदरणीय श्री. . श्री.प.म.राऊत सर यांच्या सहस्त्रचंद्र दर्शन सोहळ्या निमित्त संस्थेच्या उभारणीच्या काळामध्ये महत्त्वाचे योगदान दिलेल्यापैकी काही माजी शिक्षकांना "गुरुवर्य पुरस्कार २०१८" प्रदान करण्यात आला.

मार्गदर्शक तत्वे

१. विकसनशील शैक्षणिक संस्था हे सशक्त समाजाचे प्रतीक आहे. पर्यायाने प्रगतीशील राष्ट्राच्या वाटचालीकडे दिशादर्शकाचे काम शैक्षणिक संस्था करत असतात. विद्या विकास एज्युकेशन सोसायटी या संस्थेचे एकमेव उद्दिष्ट सर्व वयोगटाच्या विद्यार्थ्यांना जीवन शिक्षण प्राप्त करुन देणे हे आहे.

२. विद्यार्थी हा समाजाचा महत्त्वपूर्ण घटक आहे. त्यांच्या सर्वांगीण विकासाच्या दृष्टीने त्यांच्या संवेदनशील मनात आपले कुटुंब, शाळा व राष्ट्र यांविषयी विधायक व सौंदर्यपूर्ण दृष्टीकोन व आस्था निर्माण करणे यासाठी शाळेच्या प्रयत्नांना पालकांच्या सहकार्याची आवश्यकता आहे.

३. स्वच्छता, नियमितपणा, प्रामाणिकपणा, टापटीपपणा, शिस्तप्रियता, कृतज्ञता व सद्वर्तन इ. गुणांचा अंतर्भाव विद्यार्थ्यांच्या मानसिकतेत व वर्तनात बदल करण्याची जबाबदारी शाळेसोबत पालकांनीही अंगिकारावी.

४. अन्न, वस्त्र, निवारा याप्रमाणेच शिक्षण मानवाचा मूलभूत अधिकार आहे. प्रत्येकाने एक जबाबदार समाजघटक म्हणून हा अधिकार प्राप्त करुन घेतला पाहिजे व इतर सामाजिक कर्तव्य पूर्ततेकडे लक्ष दिले पाहिजे.

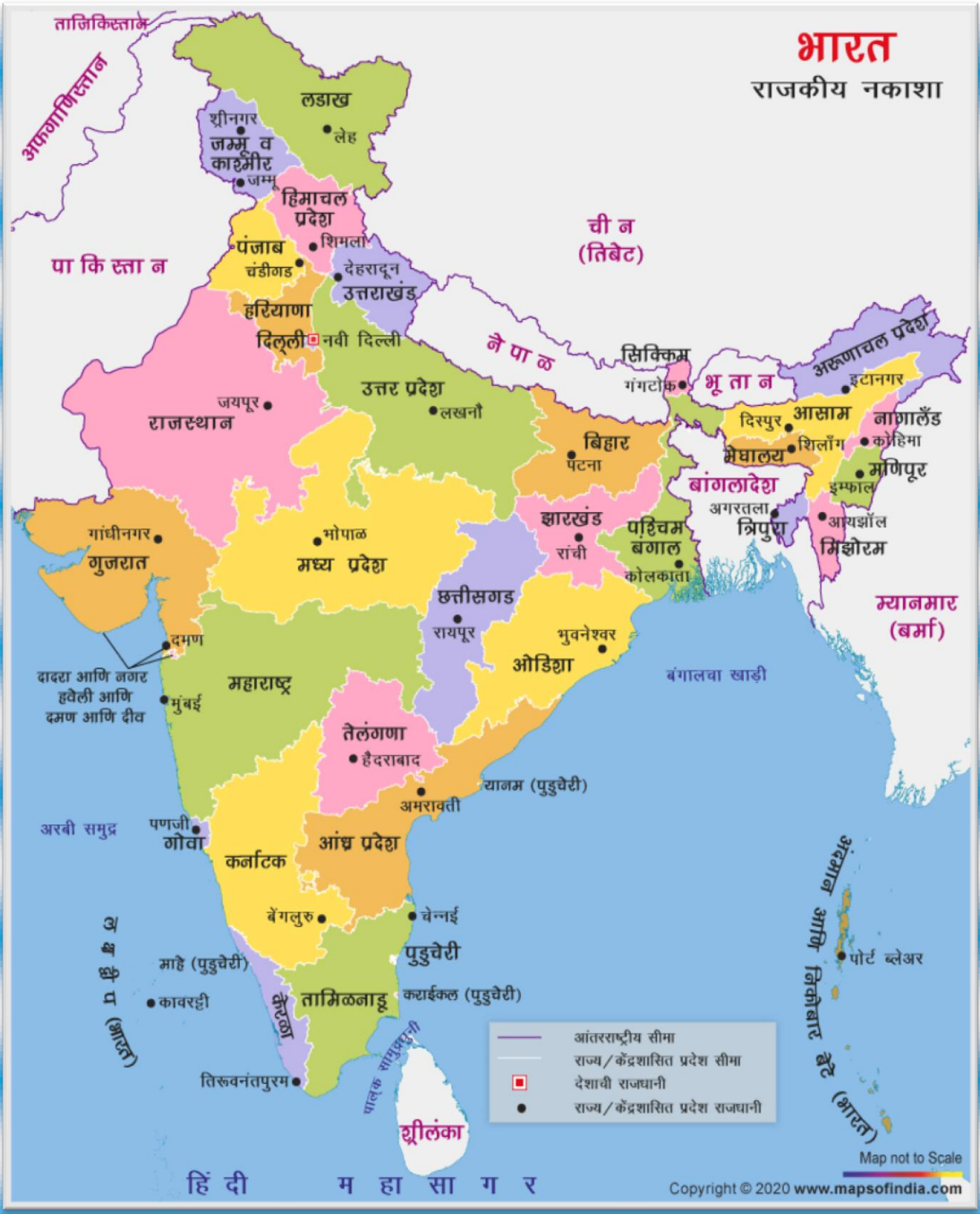

भारत
राजकीय नकाशा
ताजिकिस्तान
अफगाणिस्तान
पा कि स्ता न
ची न
(तिबेट)
लडाख
लेह
श्रीनगर
जम्मू व काश्मीर
जम्मू
हिमाचल प्रदेश
शिमला
पंजाब
चंडीगड
देहरादून
उत्तराखंड
हरियाणा
दिल्ली
नवी दिल्ली
ने पा ळ
सिक्किम
गंगटोक
भू ता न
अरूणाचल प्रदेश
इटानगर
उत्तर प्रदेश
लखनौ
जयपूर
राजस्थान
दिस्पुर
आसाम
नागालँड
कोहिमा
शिलाँग
मेघालय
बिहार
पटना
मणिपूर
इम्फाल
बांगलादेश
अगरतला
त्रिपुरा
आयझॉल
मिझोरम
झारखंड
रांची
पश्चिम बंगाल
कोलकाता
गांधीनगर
गुजरात
भोपाळ
मध्य प्रदेश
छत्तीसगड
रायपूर
म्यानमार
(बर्मा)
भुवनेश्वर
ओडिशा
दमण
दादरा आणि नगर हवेली आणि दमण आणि दीव
मुंबई
महाराष्ट्र
बंगालचा खाडी
तेलंगणा
हैदराबाद
यानम (पुडुचेरी)
अमरावती
अरबी समुद्र
पणजी
गोवा
कर्नाटक
आंध्र प्रदेश
अंदमान आणि निकोबार बेटे (भारत)
बेंगलुरु
चेन्नई
पोर्ट ब्लेअर
लक्षद्वीप (भारत)
माहे (पुडुचेरी)
पुडुचेरी
कावरट्टी
केरळ
तामिळनाडू
कराईकल (पुडुचेरी)
पालक सामुद्रधुनी
आंतरराष्ट्रीय सीमा
राज्य/केंद्रशासित प्रदेश सीमा
देशाची राजधानी
राज्य/केंद्रशासित प्रदेश राजधानी
तिरूवनंतपुरम
श्रीलंका
Map not to Scale
हिं दी म हा सा ग र
Copyright © 2020 www.mapsofindia.com

भारताची राजमुद्रा

भारतीय संविधान

प्रास्ताविका

आम्ही, भारताचे लोक, भारताचे एक सार्वभौम
समाजवादी धर्मनिरपेक्ष लोकशाही गणराज्य घडवण्याचा
व त्याच्या सर्व नागरिकांस :

सामाजिक, आर्थिक व राजनैतिक न्याय;
विचार, अभिव्यक्ती, विश्वास, श्रध्दा
व उपासना यांचे स्वातंत्र्य;
दर्जाची व संधीची समानता;

निश्चितपणे प्राप्त करुन देण्याचा
आणि त्या सर्वांमध्ये व्यक्तीची प्रतिष्ठा

व राष्ट्राची एकता आणि एकात्मता
यांचे आश्वासन देणारी बंधुता
प्रवर्धित करण्याचा संकल्पपूर्वक निर्धार करुन;

आमच्या संविधानसभेत
आज दिनांक सव्वीस नोव्हेंबर, १९४९ रोजी
याद्वारे हे संविधान अंगीकृत आणि अधिनियमित करुन
स्वत:प्रत अर्पण करत आहोत.

॥ वन्दे मातरम् ॥

सुजलां सुफलां मलयज शीतलाम्

सस्य शामलां मातरम् वंदे मातरम् ॥

शुभ्रज्योत्सनां-पुलकित-यामिनीम् ।

फुल्लकुसुमित्-द्रुमदल-शोभिनीम ।

सुहासिनीं,सुमधुर-भाषिणीम् ।

सुखदां,वरदां,मातरम् वंदे मातरम् ॥

- बंकीमचंद्र चटोपाध्याय

राष्ट्रीय गीताचा भावानुवाद

हे भारतमाते! आम्ही तुला वंदन करतो.

तू उत्तम जलांनी संपन्न असलेली व धनधान्यांनी समृध्द आहेस.

मलय पर्वतावरुन येणाऱ्या सुगंधित वायुलहरींनी तू शीतल झाली आहेस.

विपूल शेतीमुळे हे माते! तू सावळी दिसत आहेस.

पांढऱ्याशुभ्र चंदेरी चांदण्यांमुळे तुझ्या रात्री प्रफुल्लित असतात.

फुलांच्या बहरांमुळे हे मातृभूमी! तू वृक्षलतांचे वस्त्र परिधान केल्यासारखी शोभायमान दिसतेस.

सदा हसतमुख आणि मधूर बोलणारी तू आम्हाला सदैव सुखदायिनी व वरदायिनी आहेस.

हे मातृभूमी! आम्ही तुला वंदन करतो.

॥ जनगनमन अधिनायक ॥

जन-गण-मन अधिनायक जय हे,भारत-भाग्य-विधाता।

पंजाब,सिंध,गुजराथ,मराठा,द्राविड,उत्कल,बंग,

विन्ध्य,हिमाचल,यमुना-गंगा,उच्छल जलधि तरंग;

तव शुभ नामे जागे ;

तव शुभ आशिष माँगे ;

गाहे तव जय गाथा।

जन-गण-मंगलदायक जय हे,भारत-भाग्य-विधाता॥

जय हे, जय हे, जय हे,

जय जय जय, जय हे॥ - गुरुवर्य रविंद्रनाथ टागोर

राष्ट्रगीताचा मराठी भावानुवाद

तू जनता हृदयाचा स्वामी आहेस.

तू भारताचा भाग्योदय करणारा परमेश्वर आहेस.

तुझ्या शुभ नामघोषाने पंजाब, सिंध, गुजराथ, महाराष्ट्र, द्राविड, ओरिसा, बंगाल हे प्रांत आणि विंध्याद्री, हिमाचल व गंगा - यमुनेचे जलतरंग, तसेच उसळी मारणाऱ्या समुद्राच्या लाटाही जागृत होतात. तुझे शुभाशिर्वाद मागतात. तुझ्या यशोगानाची गाथा गातात, तुझ्या नामाचा जयघोष करतात. सर्व जनतेचे मंगल करणारा भारताचा स्वामी आहेस.

तुझा जयजयकार असो !

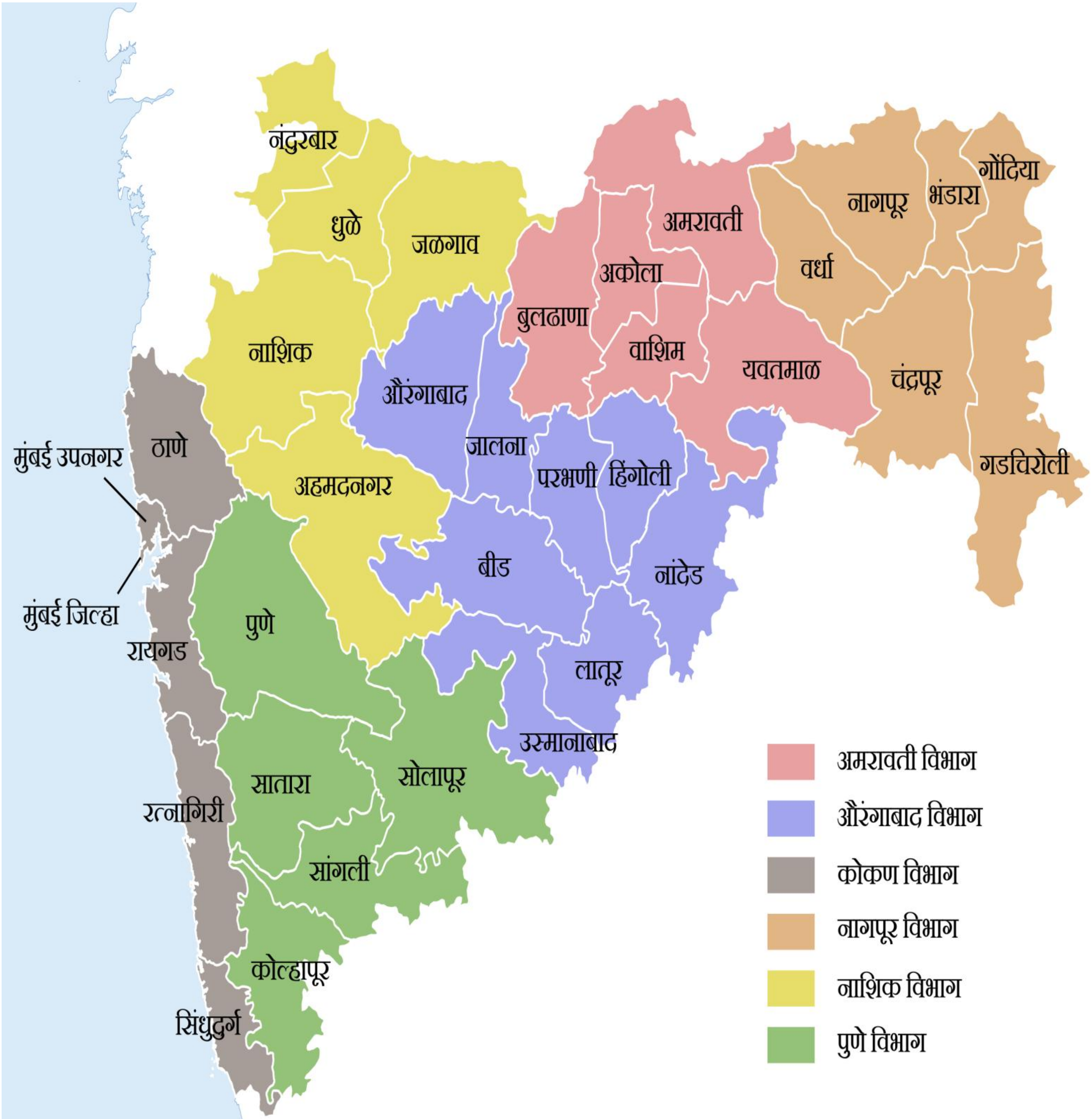

महाराष्ट्र राज्य
राजकीय नकाशा

<u>आपले महाराष्ट्र राज्य</u>

- स्थापना-१ मे १९६०
- राज्यभाषा – मराठी
- एकूण तालुके – ३५३
- पंचायत समित्या – ३५१
- एकूण जिल्हा परिषद – ३३
- आमदार विधानसभा – २८८
- आमदार विधानपरिषद – ७८
- महाराष्ट्र लोकसभा सदस्य – ४८
- समुद्र किनारा – ७२० कि.मी.
- नगरपालिका – २३०
- महानगरपालिका – २६
- शहरी भाग – ४५%
- ग्रामीण भाग – ५५%
- लोकसंख्या बाबतीत – २ रा क्रमांक
- क्षेत्रफळात – ३ रा क्रमांक
- संपूर्ण साक्षर १ला जिल्हा – सिंधुदूर्ग
- सर्वात कमी साक्षर जिल्हा – नंदूरबार
- महाराष्ट्रातील सर्वाधिक लोकसंख्या - मुंबई उपनगर
- महाराष्ट्रातील सर्वात कमी लोकसंख्या – नंदूरबार
- महाराष्ट्रातील सर्वाधिक जंगले असलेला जिल्हा – गडचिरोली
- महाराष्ट्रातील कमी जंगल असलेला जिल्हा – बीड
- महाराष्ट्रातील सर्वाधिक आदिवासी असलेला जिल्हा - नंदूरबार
- महाराष्ट्रातील अधिक तलावांचा जिल्हा – गोंदिया
- महाराष्ट्रातील क्षेत्रफळाने सर्वात मोठा जिल्हा – अहमदनगर
- महाराष्ट्रातील क्षेत्रफळाने सर्वात लहान जिल्हा - मुंबई शहर
- महाराष्ट्रातील उंच शिखर – कळसूबाई (१६४६ मी)
- महाराष्ट्रातील सर्वात लांब नदी – गोदावरी
- महाराष्ट्रातील सर्वान लहान राष्ट्रीय महामार्ग – न्हावाशेवा पळस्पे २७ किमी
- महाराष्ट्रातील सर्वात जुनी नगरपालिका - रहिमतपूर (सांगली)
- गोदावरी नदीवरील पहिले मातीचे धरण – गंगापूर
- महाराष्ट्रात सर्वात जास्त समुद किनारा लाभलेले शहर – मुंबई
- जगातील पहिले जैव तंत्रज्ञान विदयापीठ - नागपूर
- भारतातील सर्वात मोठे नैसर्गिक बंदर – मुंबई

सरस्वती स्तवन

या कुन्देन्दु-तुषारहार-धवला या शुभ्र-वस्त्रांवृता |

या वीणा वर दण्ड-मण्डितकरा या श्वेत-पद्मासना ||

या ब्रह्मच्युत शंकर प्रभृतिभि : देवै : सदा वन्दिता |

सा मां पातु सरस्वती भगवती नि:शेष जाडया: पहा ||

सरस्वती स्तवन भावानुवाद

कुंद,चंद्र व हिमतुषार यांच्या सारखा,

जिचा वर्ण आहे, जी शुभ्र वस्त्रांनी आवृत्त आहे,

जिचे हस्त सुंदर वीणेने अलंकृत आहे,

जी श्वेत कमलावर बसली आहे,

जिची ब्रह्म-विष्णू-महेशादी सर्वकाल वंदना

करीत आहेत आणि जी सर्व प्रकारच्या

जडतेचा नाश करणारी आहे.

अशी सरस्वती देवी माझे रक्षण करो.

|| श्री ज्ञानेश्वरी ||

|| पसायदान ||

आतां विश्वात्मका देवें || येणें वाग्यंज्ञे तोषावें || तोषोनि मज द्यावें || पसायदान हें || १ ||

जे खळांची व्यंकटी सांडो || तयां सत्कर्मी रति वाढो || भूता परस्परें पडो || मैत्र जीवाचें || २ ||

दुरितांचे तिमिर जावो || विश्व स्वधर्मसूर्ये पाहो || जो जें वांछील तो तें लाहो || प्राणिजात ||३ ||

वर्षत सकळ मंगळी || ईश्वरनिष्ठांची मांदियाळी || अनवरत भूमंडळी || भेटतु भूतां ||४ ||

चलां कल्पतरुंचे आरव || चेतना चिंतामणीचे गांव || बोलते ते अर्णव || पीयुषाचे ||५ ||

चंद्रमे जे अलांच्छन || मार्तंड ते तापहीन || ते सर्वाही सदा सज्जन || सोयरे होतु ||६ ||

किंबहुना सर्वसुखी || पूर्ण होवोनि तिहीं लोकी || भजिजो आदिपुरुखीं || अखंडित ||७ ||

आणि ग्रन्थोपजीविये || विशेषीं लोकीं इये || दृष्टादृष्टविजयें || होआवें जी ||८ ||

येथ म्हणे श्री विश्वेश्वरावो || हा होईल दानपसावो || येणे वरें ज्ञानदेवो || सुखिया जाला ||९ ||

पसायदान भावानुवाद

आतां विश्वरुपीं देवानें या वाग्यंज्ञानें संतुष्ट होऊन मला असें पसायदान द्यावें खळांचा कुटिलपणा नाहींसा व्हावा,आणि त्यांची सत्कर्माच्या ठिकाणीं आवड वाढवावी व प्राण्यांची एकमेकांशी जीवाभावापासून मैत्री व्हावी. पापांचा अंधार जावा व विश्वात स्वधर्मरुपी सूर्याचा उदय व्हावा. प्राणिमात्रांत जो जें इच्छिल,तें त्याला प्राप्त होवो. संपूर्ण कल्याणाचा वर्षाव करणाऱ्या ईश्वरनिष्ठांचे समुदाय या भूतलावर निरंतर सर्व प्राण्यांना भेटोत. चालणाऱ्या कल्पतरुंचे बगीचे, सजीव चिंतामणीचे गांव व अमृताचे जे बोलणारे सागर आहेत, जे कलंकरहित चंद्र आहेत व जें उष्णतारहित सूर्य आहेत ते सज्जन सर्वांना नेहमी आवडते व्हावेत. सोयरे व्हावेत. त्रैलोक्य सर्व सुखाने पूर्ण होऊन, त्यानें आदिपुरुषांच्या ठिकाणीं अखंडित भजावें आणि महाराज, या मृत्यूलोकांत विशेषकरुन हा ग्रंथच ज्यांचे जीवन होऊन राहिला असेल, त्यांनी इहलोकींच्या व परलोकींच्या भोगांवर विजयी व्हावें, तेव्हां विश्वाचे प्रभुराय श्री निवृत्तिनाथ म्हणाले कीं, हा दानप्रसाद होईल. या वरानें ज्ञानदेव अंत:करणांत सुखी झाले.

ई-वर्ग नियम

१. सत्राच्या 10 मिनिटांपूर्वी प्रत्येक मुलाने वर्गात प्रवेश केला पाहिजे.

२. चॅट बॉक्सचा असंबद्ध वापर टाळला पाहिजे.

३.प्रत्येक मुलास मायक्रोफोन नि:शब्द करणे आवश्यक आहे आणि कॅमेरा बंद करणे आवश्यक आहे. जोपर्यंत त्याला / तिला सशब्द करणे, उत्तर देणे किंवा व्हिडिओवर स्वत: ला सादर करण्यास सांगितले जात नाही.

४. शिक्षक पीपीटी / व्हिडिओ शिकवत असताना / सादर करत असताना विद्यार्थ्यांनी स्क्रीनचे सादरीकरण टाळले पाहिजे.

५. विद्यार्थ्यांनी ई-वर्गांसाठी नियमित असणे आवश्यक आहे.

६. एकदा वर्गात प्रवेश घेतल्यानंतर शिक्षकांनी वर्ग पूर्ण होईपर्यंत विद्यार्थी उपस्थित असणे आवश्यक आहे.

७. शैक्षणिक वर्ष २०२०-२०२१ च्या निकालापर्यंत सर्व संप्रेषण, नोट्स, धडे जतन करणे आवश्यक आहे.

घरी रहा सुरक्षित रहा

नियम

- विद्यार्थ्यांनी शाळेच्या वेळेआधी १० मिनिटे हजर असावे. मधल्या सुट्टीत विद्यार्थ्यांना शाळेबाहेर जाता येणार नाही.
- उशीरा आलेल्या विद्यार्थ्यांस पालकांच्या सहीचे लेखीपत्र आणणे आवश्यक आहे. अन्यथा शाळेकडून या शिस्तभंगाची नोंद घेतली जाईल.
- बेशिस्त व गैरवर्तन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे नाव शाळेतून काढले जाईल.
- शालेय सामानाची नासधूस करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस त्याचा खर्च भरुन दयावा लागेल.
- स्वत:ची वहयापुस्तके व वस्तू यासाठी विद्यार्थी स्वत:च सर्वतोपरी जबाबदार असेल.
- नागरी प्रशिक्षणाचा भाग म्हणून सहशालेय उपक्रमात सर्व विद्यार्थ्यांना सहभागी होणे आवश्यक आहे.गैरहजेरीकरिता कोणाचीही सबब ग्राहय धरली जाणार नाही.
- मुख्याध्यापकांच्या परवानगीशिवाय विद्यार्थ्यांनी कुठल्याही स्वरुपाची वर्गणी रक्कम (मदत, सहाय्यनिधी इ.) गोळा करु नये.
- पालकांनी आपल्या पाल्याची दैनंदिनी व प्रगतिपुस्तक यांतील नोंदी अथवा शेरा इत्यादी रोज तपासावे.
- विद्यार्थ्यांच्या हजेरीमध्ये शिस्त व नियमितपणा अंगिकारण्यासाठी पालकांनी शिक्षकांना साहाय्य करावे.
- शाळेतील संपर्कासाठी पालकांनी आपल्या पाल्याच्या नाव, वर्ग, तुकडी, विभाग इ.माहितीसह कार्यालयीन वेळेत मुख्याध्यापकांना भेटावे.
- शालेय कामकाजाच्या वेळेत पालकांनी शिक्षकांना भेटू नये. आवश्यक मार्गदर्शनासाठी पालकांनी शनिवार अथवा महिनाअखेरच्या दिवशी शिक्षकांना भेटावे.
- पालकांचे पत्ते शाळेच्या दप्तरी नोंदवलेले असतात. त्यातील बदल पालकांनी शाळेस कळवावेत.

पालकांकरिता मार्गदर्शन

आपल्या पाल्याच्या प्रगतीसाठी शाळेला सहकार्य करा :

- दात,डोळे,नाक यांची नियमित स्वच्छता करणे,रोजच्या रोज आंघोळ करणे,नियमित नखे काढणे,स्वच्छ कपडे (गणवेश) घालणे,या चांगल्या सवयी पाल्याला लागणे गरजेचे आहे.त्यासाठी जाणीवपूर्वक प्रयत्न करा.
- पाल्याला स्वत:ची कामे स्वत: करण्याची लहानपणापासून सवय लावा.
- पाल्याला शाळेत नियमितपणे आणि वेळेवर पाठवा.
- पाल्याला रोज एक तास त्याच्या वयाच्या अनुरुप खेळ खेळण्याची संधी दया.
- शाळेतील कार्यक्रम/अभ्यास या विषयी दररोज माहिती घ्या.
- पाल्याला रोज अभ्यासाला बसवा.
- रेडिओ,टी.व्ही.वापरांवर नियंत्रण ठेवा परंतु शैक्षणिक ज्ञान वाढविणारे कार्यक्रम ऐकण्यास पाहण्यास उत्तेजन द्यावे.
- जेवतांना सर्व पदार्थ खाण्याची सवय लावा.
- एखादा चांगला छंद जोपासण्यासाठी पाल्याला मदत करा.
- घरात व घराबाहेर इतरांना मदत करण्याची सवय लावा.अधून मधून शाळेत या,शिक्षकांची भेट घ्या.आपल्या पाल्याच्या प्रगती विषयी त्यांच्याशी बोला.भेटण्याची वेळ सकाळ अधिवेशन १० ते १०.२०दुपार अधिवेशन १२ते १२.२०
- पत्ता बदलल्यास शाळेला कळविणे.
- पाल्य गैरहजर राहिल्यास दैनंदिनीमध्ये कारण लिहून दयावे.

शाळेचे नियम:

- विद्यार्थ्यांने रोज येताना ठरवून दिलेला गणवेश घालूनच शाळेत आले पाहिजे.
- रोज शाळेत १० मिनिटे अगोदर उपस्थित रहावे.
- विद्यार्थ्याचे नाव काढावयाचे असल्यास लेखी अर्ज करावा व त्यात शाळा सोडण्याचे कारण नमूद करावे.

विद्यार्थ्यांकरीता :

- शिक्षक शिकविताना लक्षपूर्वक ऐका व पहा.
- आपला अभ्यास मन लावून स्वत:च करा.
- शाळेत येताना शैक्षणिक साहित्य आणायला विसरु नका.
- तुमची कोणतीही अडचण वर्गशिक्षकांना सांगा.
- प्रगती पुस्तक मिळाल्यापासून पालकांची सही घेऊन तीन दिवसांच्या आत आणून द्या.
- स्वत:ची कामे स्वत: करा.

शालेय सुट्ट्यांची यादी २०२०-२०२१

अ. क्र	महिना	वार	तारीख	दिनविशेष	एकूण
1	ऑगस्ट	शनिवार	०१-०८-२०	बकरी ईद	1
2	ऑगस्ट	बुधवार	१२-०८-२०	गोपाळकाला	1
3	ऑगस्ट	शनिवार ते गुरुवार	२२/०८/२०२० ते २७/०८/२०२०	गणेशोत्सव	5
4	सप्टेंबर	मंगळवार	०१-०९-२०	अनंत चतुर्दशी	1
5	ऑक्टोबर	शुक्रवार	०२-१०-२०	महात्मा गांधी जयंती	1
6	ऑक्टोबर	शुक्रवार	३०-१०-२०	ईद-ए-मिलाद	1
7	नोव्हेंबर	बुधवार ते शनिवार	११/११/२०२०ते २८/११/२०२०	दिवाळी	16
8	नोव्हेंबर	सोमवार	३०-११-२०	गुरुनानक जयंती	1
9	डिसेंबर	गुरुवार ते शनिवार	२४/१२/२०२० ते २६/१२/२०२०	ख्रिसमस	3
10	जानेवारी	गुरुवार	१४-०१-२१	मकरसंक्रांती	1
11	फेब्रुवारी	शुक्रवार	१९-०२-२१	शिवजयंती	1
12	फेब्रुवारी	गुरुवार	११-०३-२१	महाशिवरात्र	1
13	मार्च	सोमवार	२९-०३-२१	धुलीवंदन	1
14	एप्रिल	शुक्रवार	०२-०४-२१	गुड फ्रायडे	1
15	एप्रिल	मंगळवार	१३-०४-२१	गुढीपाडवा	1
16	एप्रिल	बुधवार	१४-०४-२१	डॉ.आंबेडकर जयंती	1
17	एप्रिल	बुधवार	२१-०४-२१	रामनवमी	1
16	मे	सोमवार	३/०५/२०२१ ते १३/०५/२०२१	उन्हाळी सुट्टी	37
				राखीव	1
				एकूण सुट्ट्या	76

उत्सव

अ. क्र.	महिना	वार	दिनांक	दिनविशेष	एकूण
1	ऑगस्ट	शनिवार	१५-०८-२०	स्वातंत्र्य दिन	1
2	जानेवारी	मंगळवार	२६-०१-२१	गणतंत्र दिवस	1
3	मे	शनिवार	०१-०५-२१	महाराष्ट्र दिन	1
				एकूण उत्सव	3

स्वामी शामानंद एज्युकेशन सोसायटी

स्वामी शामानंद प्राथमिक मराठी शाळा-स्थापना-२००४

मान्यता प्राप्त विनाअनुदानित प्राथमिक शाळा महानगरपालिका

दि. 08/06/2020

❖ पालकांस सूचना

- उन्हाळी सुट्टी २ मे २०२० ते १३ जून २०२० पर्यंत आहे
- उन्हाळी सुट्टी नंतर शाळा १५ जून २०२० रोजी सुरु होईल. पहिल्या दिवशी विद्यार्थ्यांची उपस्थिती आवश्यक आहे . शाळा दुपार अधिवेशन १२.४० ते ६.00 असे राहील
- दीर्घकाळ सुट्टी नंतर शाळेत पहिल्या दिवशी सर्व विद्यार्थ्यांची हजेरी आवश्यक आहे
- आपली पराठ्मिक शाळा मान्यता प्राप्त विनानुदानित शाळा आहे.
- पावसाळ्यात सर्व विद्यार्थ्यांनी काळे सडल वापरावे. दिवाळी सुट्टी नंतर काळे कापडी बूट व काळे मोजे वापरावे. लेदर चे बूट वापरू नये.
- इ.१ली ते इ. ४ थी पर्यंत सर्व विद्यार्थ्यांसाठी ठरविलेला गणवेश घालणे आवश्यक आहे.
- विद्यार्थ्यांना शाळा सोडल्याचा दाखला किंवा इतर कागदपत्रे हवी असल्यास पालकांनी १० मे २०२० पर्यंत अर्ज करावा.
- कार्यालयातून कागदपत्रे हवी असल्यास किंवा कागदपत्रावर सही हवी असल्यास तसा अर्ज दोन दिवस अगोदर कार्यालयात करावा. सुट्टीच्या कालावधीत शालेय कामकाजाची वेळ सकाळी १० ते २ अशी राहील
- इ.४थी पास झालेल्या विद्यार्थ्यांना स्वामी शामानंद हायस्कूल (माध्यमिक विभाग) इ.५वीत प्रवेश घेणे आवश्यक आहे. प्रवेशाचे काम दि. १० मे २०२० पर्यंत स. १०.०० ते दु. २.०० या वेळेत चालू राहील.
- आमच्या शाळेत शिशुवर्गापासून इ.१० वी पर्यंत सेमी इंग्रजीतून शिक्षण दिले जाते.
- महिनाअखेरच्या दिवशी शाळा सुटल्यानंतर पालकांनी शिक्षकांना भेटून आपल्या पाल्याच्या प्रगतीची चौकशी करावी (भेटण्याची वेळ दुपारी - ४ ते ५)
- विद्यार्थ्यांची फी भरण्याची वेळ सकाळी १० ते दुपारी २ अशी राहील. फी प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी भरावी त्यानंतर विलंब शुल्क आकारण्यात येईल.
- संस्थेकडे बी. एम. सी.च्या भाडे तत्वावर १५ वर्ग खोल्या असून त्याचे वार्षिक भाडे रु.४,३२,१६४/- आहे.
- अखिल भटवाडी मंडळ १,६८,००० /- माणिकलाल रु. १,५०,२३८/- इतके भाडे भरावे लागते त्याचा भार संस्थेवर पडत असतो शासन सदर भाडे देते नाही थामुळे हा निधी संस्थेला भरावा लागतो
- पालकांचे सहकार्य नेहमीच मिळाले आहे याबद्दल संस्था आभारी आहे.

➢ **वार्षिक शैक्षणिक कार्याचा अहवाल २०१९-२०**

- मुलांच्या विविध सुप्त गुणांचा विकास होण्या साठी शाळा विविध स्पर्धा आयोजित करते त्यातील गुणवंत विद्यार्थ्यांची नावे पुढील प्रमाणे
- **आषाढी एकादशी संतांच्या गोष्टी**

  इ.१ ली. १. सेजल कदम २. श्रीशा पायांगण **इ.२ री. १.** पूजा कांबळे २. स्वरा भांडारकरúú **इ.३ री.१.** पूजा कांबळे२. रोहित जाधव **इ.४ थी.-१** अनिशा शिंदे **२.** प्रज्ञा वैराळ
- **गुरुपौर्णिमा गुरुशिष्यांच्या गोष्टी**

  इ.२ री.१. तनया कुलयेýú **२.** स्वरा भांडारकरúú **इ.३ री.१** अनन्या मांडवकर २.सागर साबळे **इ.४ थी १.** अंतरा वायाळ २. यश दोडकडे

लोकमान्य टिळक पुण्यतिथी हस्ताक्षर / वक्तृत्व स्पर्धा

इ.१ ली. १. रिद्धी साळवी २. स्मिती महाडिक **इ.२ री. १.**गौरांग घाडीगावकर 2. यश साळवी

इ.३ री.१..विधी हाटे 2.सार्थक काबुदले **इ.४ थी १.** यश सकपाळ 2. मानसी मनवे

- **महात्मा गांधी जयंती चित्रकला स्पर्धा**

इ.१ ली. १.. निकिता दहीवडे 2.आरोही नवाळेú **इ.२ री.१.** नितीन ढेबे 2.मंजिरी काष्टे

इ.३ री.१. निरव पवार 2.सागर साबळे **इ.४ थी १.** .निधी भागडे 2.प्रतीक्षा जमदाडे

- **निबंध स्पर्धा**

इ.३ री.१. श्रुतिका नेमाने 2.निल भुवड **इ.४ थी १.** श्रेयश बाईत 2.श्रेया मांडवकर

- **गणेश उत्सव मातकाम स्पर्धा**

इ.१ ली. १..मेहेक कडू 2.आरोही नवाळेú **इ.२ री. १.**नितीन ढेबे 2. अनुष्का वाघमारे

इ.३ री.१..समर्थ सकपाळ ÷2.रोहित जाधव **इ.४ थी १.** अक्षता रोकडे 2.श्रावणी डिगे

- **दिवाळी वही सजावट स्पर्धा**

इ.१ ली. १. वैदवी घोंगे 2.श्रावण रावणगú **इ.२ री. १.**आर्या दुर्गवली õ2.स्वरा गुरव **इ.३ री.१.**सोहम चाळके2. सार्थक काबुदले **इ.४ थी १.** श्रेयस बाईत 2.यश दोडकडे

- **नाताळ कोलाजकाम**

इ.१ ली. १. वैदवी घोंगे2. अदिती साळेकर**इ.२ री. १.**नितीन ढेबेõ2.दुर्मिला आखाडे

इ.३ री.१. .अनुष्का गोडसे2. रोहित जाधव<. **इ.४ थी १.** .निधी भागडे2.क्रिष्णा विश्वकर्मा

- **सावित्रीबाई फुले जन्मदिन रांगोळी स्पर्धा**

इ.१ ली. १..गौरी केदारे २. मनस्वी पळसमकरúú **३.**सेजल कुबल ४. व्रितिका अहिरे **इ.१ ली. १.** १.स्मिती महाडिक २.स्वरा मोरे ३.श्रेया मोहरे ४.निकिता दहीवडे **इ.२ री. १.**.आर्या दुर्गवली **२.** कोमल वरवटकर **३.** तनया कुलये **इ.२ री. २.** स्वरा भांडारकर **२.** स्वरा गुरव **३.** दुर्मिला आखाडे **इ.३ री.१..**हर्षदा गुडेकर 2.सागर साबळे सार्थक काबुदले शैलेश जानकर सक्षम मुकनाक÷**इ.४ थी १.** निधी भागडे श्रावणी भुवड 2.गौरी पळसमकर पूजा निकम मानसी मनवे रुद्राणी माटल

मकरसंक्रांत हस्ताक्षर स्पर्धा

इ.१ ली. १.रिद्धी साळवी ú2.अदिती साळेकर **इ.२ री. १.** गौरांग घाडीगावकर 2.वैदही गोरड

इ.३ री.१.चैतन्य चौकेकर 2.रोहित जाधव **इ.४ थी १.** यश सकपाळ 2.प्राविण्या वैराळ

- **क्रीडा स्पर्धा**–२३ व २४ डिसेंबर २०१९ रोजी प्राथमिक विभागाच्या वैयक्तिक व सामुहिक स्पर्धा घेण्यात आल्या. यशस्वी विद्यार्थ्यांना प्रशस्तीपत्रके देण्यात आली.
- **सन व उत्सव समारंभ -** संस्कृती जतन करण्यासाठी वर्षभरामध्ये साजरे केलेले सन उदा. आषाढी एकादशी , गुरुपोर्णिमा , नागपंचमी , रक्षाबंधन, दहीहंडी , सरस्वती पूजन , दिवाळी , मकरसंक्रांत ,हळदीकुंकू ,शिक्षकदिन , स्वातंत्र दिन ,बालदिन इत्यादी उत्सव उत्साहाने साजरे करण्यात येतात.
- **सहशालेय उपक्रम -** विद्यार्थी निर्मित राखी प्रदर्शन, टाकाऊतून टिकाऊ वस्तू तयार करणे, विज्ञान दिनी इ.१ ली. ते ४ थी. विद्यार्थी प्रयोग सादरीकरण, शिवजयंती उत्सव , भाषा दिन , इंग्रंजी संभाषण उपक्रम , शिक्षकासाठी संस्थेतर्फे प्रशिक्षणे आयोजित केली जातात.गुडीपाडवा , लोहगड, ता. मावळ येथे प्रतिवर्षी संस्थेतर्फे साजरा करण्यात येतो.
- **बक्षिस समारंभ-** वर्षभरात घेण्यात येणाऱ्या स्पर्धांसाठी प्रत्येक वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी प्रशस्तीपत्रके व बक्षिसे देण्यात येतात.
- इयता १ ली मध्ये प्रवेश घेणाऱ्या बौद्ध अथवा नवबौद्ध तसेच मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा जातीचा दाखला सोबत जोडणे आवश्यक आहे.
- संस्था प्रतिनिधी श्रीम.माधवी नांदोसकर मडम यांच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यार्थ्यांच्या गुणवंता वाढीसाठी विविध उपक्रम राबविले जातात.
- स्वामी शामानंद मोफत वैद्यकीय केंद्रातर्फे विद्यार्थ्यांची मोफत वैद्यकीय तपासणी केली जाते.
- सन २००८ पासून संगणक विषय इ. १ ली. ते इ ४ थी वर्गास सुरु करण्यात आला असून संगणक कक्ष सुसज्ज आहे . त्यासाठी वार्षिक फी रु. ५००/- राहील.
- सन २०२०-२१ हे शैक्षणिक वर्ष सर्व विद्यार्थ्यांना व पालकांना उज्ज्वल यशाचे जावो, ही सदिच्छा.

सर्व पालकांनी केलेल्या सहकार्याबद्दल धन्यवाद!.

श्रीम. अनामिका पाटील	श्रीम.माधवी नांदोसकर	श्री.विकास राऊत	श्री.प.म. राऊत
मुख्याध्यापिका	संस्था प्रतीनिधी	संचालक	अध्यक्ष

शालेय व सहशालेय उपक्रम

सन २०२०-२०२१

- **विविध परीक्षा**-महाराष्ट्र प्रज्ञाशोध परीक्षा.

- **आंतरशालेय स्पर्धा** - संस्कृती कलादर्पण विविध स्पर्धा ,कला चिल्ड्रनअकॅडमी विविध स्पर्धा,कलादर्पण स्पर्धा आयोजित विविध स्पर्धा ,ललित कला अकादमी स्पर्धा ,कबबुलबुल मेळावा.

○

- **शालेय स्पर्धा**- वक्तृत्व ,हस्ताक्षर, कथाकथन ,चित्रकला ,हस्तकला, गायन, क्रीडा ,काव्यवाचन ,स्मरणशक्ती स्पर्धा, निबंध लेखन स्पर्धा, श्रुतलेखन स्पर्धा, ठसेकाम स्पर्धा ,कोलाज काम , चित्र रंगवणे, वेशभूषा स्पर्धा, पिशवी तयार करणे.

- **विविध उपक्रम**-कबबुलबुल शिबिर,योगदिन, वृक्षारोपण, स्थानिक ठिकाणांना भेटी, पालक सभा वर्गवार ,पालक-शिक्षक संघ सभा ,प्रवेशोत्सव ,शाळा व्यवस्थापन समिती सभा, विद्यार्थ्यांचे हस्तलिखित मासिक, इंग्लिश स्पीकिंग उपक्रम, गणित अध्ययन कृती उपक्रम, विज्ञान प्रयोग प्रात्यक्षिक उपक्रम ,भाषा उपक्रम ,प्रजासत्ताक दिन ,गांधी जयंती ,स्वातंत्र्यदिन ,शिवजयंती ,वाचन प्रेरणा दिन ,नागपंचमी, रक्षाबंधन, संविधान दिन, बालिका दिन ,लोकमान्य टिळक जयंती, पुण्यतिथी, बालदिन, गणेशोत्सव ,गोपालकाला दसरा, दिवाळी, होळी ,नाताळ.

सर्वंकष मूल्यमापन

इयत्ता परीक्षा नियोजन	आकारिक मूल्यमापन	संकलित मूल्यमापन		एकूण
		तोंडी/प्रात्यक्षिक	लेखी	
पहिली व दुसरी	७०%	१०%	२०%	१००%
तिसरी व चौथी	६०%	१०%	३०%	१००%

आकारिक मूल्यमापन भारांश(नमुना तक्ता)प्रथम/द्वितीयसत्र

इयत्ता निहाय गट	तपशील विषय	आकारिक मूल्यमापनासाठीची साधने								एकूण
		दैनंदिन निरीक्षण	तोंडी काम	प्रात्यक्षिक/ प्रयोग	उपक्रम/ कृती	प्रकल्प	चाचणी	स्वाध्याय / वर्गकार्य	इतर	

इ,१ली, २ री	प्रथम भाषा इंग्रजी गणित		१५ २० १०	५ २० १०	१० २० १०	१० - १०	२० - २०	१० २० १०	- २० -	७० १०० ७०
इ.3री, ४थी	प्रथम भाषा इंग्रजी गणित सामान्य वि.		१० १५ ५ १०	- १० ५ १०	१० १० १० -	१० - १० १०	२० २० २० २०	१० ५ १० १०	- - - -	६० ६० ६० ६०
इ,१ली, २ री	कला कार्यानुभव शा.शिक्षण व आरोग्य		५ ५ ५	६० ६० ६०	१५ १५ १५	१० १० १०	- - -	५ ५ ५	५ ५ ५	१०० १०० १००
इ.3री, ४थी	कला कार्यानुभव शा.शिक्षण व आरोग्य		२० १० १०	५० ६० ६०	१० १० १०	१० १० १०	- - -	१० १० १०	- - -	१०० १०० १००

परीक्षा नियोजन २०२०-२०२१

पायाभूत चाचणी - जुलै पहिला आठवडा

प्रथम घटक चाचणी - ऑगस्ट दुसरा आठवडा

प्रथम सत्रांत परीक्षा - ऑक्टोबर पहिला दुसरा आठवडा

द्वितीय घटक चाचणी - जानेवारी चौथा आठवडा

द्वितीय सत्रांत परीक्षा - मार्च शेवटचा व एप्रिल पहिला आठवडा

टीप: परीक्षा नियोजनामध्ये बदल करण्याचे अधिकार मुख्याध्यापकांचे राहतील.

पालकसभा

पहिली पालकसभा - जून शेवटचा आठवडा

दुसरी पालकसभा - सप्टेंबर तिसरा आठवडा

तिसरी पालकसभा -डिसेंबर पहिला आठवडा

चौथी पालकसभा -फेब्रुवारी तिसरा आठवडा

पालक- शिक्षक संघ सभा

पहिली पालकसभा - जून शेवटचा आठवडा

दुसरी पालकसभा - सप्टेंबर तिसरा आठवडा

तिसरी पालकसभा -डिसेंबर पहिला आठवडा

चौथी पालकसभा -फेब्रुवारी तिसरा आठवडा

शाळा व्यवस्थापन सभा प्रत्येक महिन्याच्या दुसऱ्या आठवड्यात होईल.

स्वामी शामानंद हायस्कूल

प्राथमिक विभाग

मराठी माध्यम

शाळेची वेळ

सोमवार ते शुक्रवार

दुपार अधिवेशन :१२:४० ते ६. ००

मधली सुट्टी : ३:१५ते 3:४०

शनिवार

दुपार अधिवेशन :१२:४० ते ४:२०

महिना अखेर

दुपार अधिवेशन :१२:४० ते ३.१५

फी घेण्याचे वेळापत्रक

सोमवार ते शुक्रवार : सकाळी १० :०० ते दुपारी १:००

सर्व कामाचे दिवस फी काउंटर सुरू राहील.

पालकांनी मुख्यांना भेटण्याची वेळ

सकाळी १२ :०० ते दुपारी १:००

स्वामी शामानंद प्राथमिक विभाग

समित्या प्रमुख : २०२०-२१

- सांस्कृतिक मंडळ प्रमुख : १. श्रीम. अदिती सावंत २. श्रीम. अमृता डाकी
- क्रीडा प्रमुख : १. श्री. संतोष कराड २. श्री. संजय मालोरे
- फलक लेखन प्रमुख : १. श्रीम. अमृता डाकी २. श्रीम. मीरा काळदाते
- शालेय स्पर्धा प्रमुख : १. श्रीम. सुरभी शेडगे २. श्रीम. अवनी महादये
- अहवाल लेखन प्रमुख : १. श्रीम. अमृता डाकी २. श्रीम. अदिती सावंत
- अंतर्गत परीक्षा प्रमुख : १. श्रीम. सुरभी शेडगे २. श्री. संजय मालोरे
- बाह्य परीक्षा प्रमुख : १. श्री. संजय मालोरे २. श्री. संतोष कराड
- हस्तलिखित प्रमुख : १. श्री. संतोष कराड २. श्री. संजय मालोरे
- प्रजासत्ताक दिन : १. श्रीम. मीरा काळदाते २. श्रीम. अदिती सावंत
- स्वातंत्र्य दिन : १. श्रीम. अदिती सावंत २. श्री. संतोष कराड
- फोटो संग्रह प्रमुख : १. श्री. संजय मालोरे २. श्रीम. मीरा काळदाते
- कार्यक्रम प्रमुख : १. श्रीम.अनामिका पाटील २. श्रीम. सुरभी शेडगे
- महिला तक्रार निवारण समिती : १. श्रीम. माधवी नांदोसकर २. श्रीम.अनामिका पाटील ३. श्रीम. सुरभी शेडगे

सुविचार

१. उच्चारावरून विद्वत्ता आवाजावरून नम्रता आणि वर्तनावरून शील समजते.
२ . अपयशाच्या कठीण खडकाखाली यशाच्या पाण्याचा झरा असतो.
3. चारित्र्याचा विकास हेच खरे शिक्षण.
४. जीवन फुलासारखे असू द्या व ध्येय मात्र मधमाशीसारखे ठेवा.
५. जीवन ही चैनीची वस्तू नसून कर्तव्याची भूमी आहे.
६. त्याग हा जीवन मंदिराचा कळस आहे.
७. विनय (नम्रता)हा गुण सर्व सद्गुणांचा अलंकार आहे.
८. मोठी माणसे आलेल्या संधीचा कधीच दुरुपयोग करीत नाही.
९ . अनुभव हा महान शिक्षक आहे ,पण तो मोबदला मात्र फार घेतो .
१०. पुस्तके व मित्र हे थोडकेच असावे पण ते चांगले असावेत.
११. संकटे पाहून जो घाबरत नाही तोच खरा माणूस.
१२. शरीराला जसे व्यायाम तसे मनाला वाचन.
१३. ध्येयामागे धावताना लोकनिंदेकडे लक्ष देऊ नका.
१४. पुस्तके ही काळाच्या विशाल सागरातून आपणास घेऊन जाणारी जहाजे होत.
१५. वाचनासाठी वेळ काढा तो शहाणपणा निर्झर आहे.
१६ विद्या विनयेन शोभते.
१७. मनुष्य मरेपर्यंत विद्यार्थी असतो.
१८. देवभक्तीहून देशभक्ती श्रेष्ठ आहे .
१९. व्यवस्था व शिस्त ही शाळेची शोभा आहे.
२०. जो कर्तव्याला जागतो, तो कौतुकास प्राप्त होतो.
२१. कला ही शहाण्याला वेडा आणि मूर्खाला शहाणा करते.
२२. संधीची वाट पाहू नका ती स्वतःच शोधा आणि कार्याला लागा.
२३. माणसाचे सर्वात मोठे शत्रू आहेत -आळस ,अज्ञान ,अंधश्रद्धा.
२४. तुलना करावी पण अवहेलना करू नये.
२५. विद्यार्थ्यांचे मनोरथ पूर्ण करणारी कल्पकता म्हणजे गुरुमाऊली होय.
२६. आत्मविश्वासाचा अभाव हेच अपयशाचे खरे कारण आहे.
२७. विचार थकले की विकार बळावतात.
२८. अभ्यासामुळे आनंद वाढतो ,भूषण प्राप्त होते व कार्यक्षमता वाढते.
२९. विचारांचा चिराग विझला तर आचार आंधळा बनतो.
३०. सत्व हे सत्तेपेक्षा श्रेष्ठ आहे.
३१. अनेक अपयशातूनच यशाची निर्मिती होते.

श्रीगणेश वंदन

प्रारंभी विनंती करू गणपती विद्या दया सागरा |
अज्ञानत्व हरोनी बुद्धी मती दे आराध्य मोरेश्वरा ||
चिंता क्लेश दुःख दारिद्र अवघे देशांतरा पाठवी|
हेरंबा गणनायका गजमुखा भक्ता बहु तोषवी ||

लक्षात ठेवा.

१. सकाळी लवकर उठा .रात्री लवकर झोपा.

२. आपली कामे आपणच करा.

3. एकमेकांना मदत करा.

४. नियमितपणे एकाग्रतेने अभ्यास करा.

५. स्वच्छ व नीटनेटके राहा.

६. कमी बोला, जास्त काम करा.

७. वेळ वाया घालवू नका.

८. आपले काम अपुरे ठेवू नका.

९. वडीलधाऱ्या माणसांचे नम्रतेने वागा व त्यांचे ऐका त्यांना नमस्कार करा.

१०. नवे ज्ञान मिळवा खरे बोला.

११. भरपूर व्यायाम करा.

१२. मातृभूमीला बंधन करा.

१३ .मला चांगली बुद्धी दे अशी ईश्वरचरणी प्रार्थना करा.

शिक्षणाची दिशा

परिपाठ- प्रार्थनेमुळे मन शुद्ध होते.

कला, कार्यानुभव- नवनिर्मितीचा आनंद.

शारीरिक शिक्षण- शरीर बलवान बनते.

संगणक- बदलत्या काळाशी समायोजन .

स्काऊट -गाईड- सेवाभाव

वाचनालय- ज्ञान.

भ्रष्टाचारासारख्या प्रवृत्तीला भस्म करण्यासाठी प्रेम ,सत्य, अहिंसा व संग्रहवृत्ती यांचा अंगिकार

वरील सप्त गुणांनी आपले जीवन सुखमय होईल.

Prayer before class

O God, you have given me life and I know that you want me to make something worthwhile out of it .
Help me
To keep my body fit.
To keep my mind keen.
To keep my thoughts pure.
To keep my words clean and through.

नित्यस्मरण

१) प्रातः स्मरण

कराग्रे वसते लक्ष्मी करमध्ये सरस्वती
करमुले तू गोविंदम प्रभाते करदर्शनम् ||

२) भूमाता स्मरण

समुद्र वसने देवी| पर्वतस्त नमंडले |
विष्णूपत्नी नमस्तुभ्य पादस्पर्श क्षमस्वमे ||

3) गुरुस्मरण

गुरुर्ब्रम्हा गुरुर्विष्णु :| गुरुर्देवो महेश्वरा: |
गुरु साक्षात परब्रहम |तस्मै श्री गुरुवेनमः ||

४) प्रकाशदात्याचे स्मरण

आदितस्य नमस्कारनये कुर्वान्ति दिनेदिने |
जन्मान्तर सहस्त्रवु दारिद्र्यं नेपजायते ||

५) सायंस्मरण

शुभं करोती कल्याणम् |
आरोग्य धनसंपदा ||

वारसा

गुरूने दिला ज्ञानरूपी वसा
आम्ही चालवू हा पुढे वारसा ||धृ||

पिता, बंधू स्नेही तुम्ही माऊली
तुम्ही कल्पवृक्षातली साऊली
तुम्ही सूर्य आम्हा दिला कवडसा ||१||

जगी दृष्ट कोणी करू शासना
गुणी सज्जनांचे करू पालन
मनी मानसी ध्यास आहे असा ||२||

शिकू, धिरता ,शूरता वीरता
धरु थोर विदये सवे नम्रता
मनी ध्यास आहे खरा हा वसा ||

इयत्ता-- पहिली

इयत्ता पहिली वार्षिक नियोजन २०२०- २१ **विषय : भाषा**

महिने	घटक / उपघटक	साधंतंत्रे	उपक्रम	ई लर्निंग	स्वाध्याय
जून	शाळा वर्ग पूर्वतयारी, बडबड गीते उजळणी- अक्षरे- शब्द वाचन , गाणी, गोष्टी	तोंडीकाम कृतीकम	बडबड गीते संग्रह पाऊस गीते मिळवा		
जुलै	1) कविता गायन- अग्गोबाई ढग्गोबाई 2) माझे खेळ 3) माझे कुटुंब चित्र बघ, गप्पा मार, पाठावर आधारित उपक्रम तोंडी (चित्र वर्णन) 4) वाचन व लेखन पूर्वतयारी - चित्र बघ नाव सांग जोड्या जुळवा उपक्रम लेखन पान 12, 13 बघ गिरव अवयव.	तोंडीकाम कृतीकम तोंडीकाम कृतीकाम तोंडीकाम कृतीकाम वर्ग कार्य	खेळांची चित्रे गोळा संग्रह करणे कुटुंबातील व्यक्तींची नावे सांगा. खेळांची चित्रे जमवा चिकटवा	1	1
ऑगस्ट	1)चित्र बघ, नाव सांग, नाव दाखव क, म, आ, ल, या अक्षराने श्रवण, वाचन व लेखन, बघ ऐक व म्हण कानाची संकल्पना 2) झोपाळा गेला उडून- बघ, ऐक, म्हण माझी शाळा- चित्रात काय दिसते 3) इ, घ, र, ई, या अक्षराने श्रवण, वाचन, लेखन चित्र बघ, नाव सांग, जोड्या जुळव, लहान व मोठी वेलांटी संकल्पना. 4)उपक्रम लेखन पान नं 26 व 27 शब्द वाच व लिही . पाठ वाचन - 1 काका घरी आला शब्द लेखन वाचन चित्र	तोंडीकाम कृतीकाम वर्ग कृतीकाम तोंडीकाम कृतीकाम वर्ग कार्य तोंडीकाम स्वाध्याय	स्वतःच्या नावच्या पट्ट्या तयार करणे प्राण्यांचा आवाज ओळखा व चित्रे संग्रह करा माझी शाळा माहिती सांगा चित्रे काढा रंगवा	1	1

सप्टेंबर	1)कविता- आई मला देना ना उ, न, स, प, ऊ, त या अक्षराचे श्रवण, वाचन व लेखन. उपक्रम- चित्र बघ, नाव सांग, नाव दाखव, लहान व मोठा ऊकार संकल्पना 2) माझे शब्द माझे मित्र उपक्रम पान नंबर 33 ,35 3) ए, च, ळ, ह, झ या अक्षरांचे श्रवण व वाचन व लेखन आणि उपक्रम ए ची संकल्पना वाचन व लेखन चित्र वर्णन बाजार- चित्रात काय काय दिसते 4)पूर्णविराम ओळख वाचन पाठ क्रमांक 2 द, ड, व, य, ऐ या अक्षरांचे श्रवण वाचन व लेखन आणि उपक्रम ऐ ची संकल्पना वाचन व लेखन	तोंडीकाम कृतीकाम कृतीकाम वर्गकार्य कृतीकाम वर्गकार्य तोंडीकाम कृतीकाम वर्गकार्य	मी कोण होणार तोंडी सांगा? चित्रे पहा, शब्द वाचा मित्रांची नावे सांगा वाचा, लिहा चित्र वर्णन करा बाजार	1	1
ऑक्टोबर	उजळणी (जुलै ते सेप्टेंबर अभ्यासक्रम सराव पेपर सोडविणे) तोंडी परीक्षा - गुण 10 प्रथम सत्र परीक्षा चाचणी -	तोंडीकाम	सारखी अक्षरे ओळखा चित्र, शब्द, कार्ड वाचन	1	
नोव्हेंबर	उजळणी 3) ध, य, फ, ओ, ज, श या अक्षरांचे श्रवण वाचन व लेखन आणि उपक्रम 4) ओ संकल्पना वाचन व लेखन	तोंडीकाम गट्चर्चा कृती	सारखी अक्षरे ओळखा गोल करा. लपलेला शब्द शोधा	1	
डिसेंबर	1)वाचनपाठ - 3, कविता - माझा घोडा, शब्दखेळ, प्रश्नचिन्हांची ओळख. शब्द खेळ . गाडी आली गाडी आली 2) ण, ख, थ, औ, भ या अक्षरांचे श्रवण, वाचन व लेखन आणि उपक्रम औ ची संकल्पना वाचन व लेखन	तोंडीकाम वर्गकार्य तोंडीकाम स्वाध्याय	चित्र शब्द कार्ड वाचन पुरवणी वाचन चित्र पहा, शब्द सांगा फळांची चित्रे चिकटवा, नावे लिहा.	1	1

जानेवारी	1) ट , ढ, ठ, च, ष अक्षरांचे श्रवण व वाचन व लेखन आणि उपक्रम . 2) कविता - वेड कोकरू क्ष, ज्ञ, अ, अॅ, ऑ, अं, अः या अक्षरांचे श्रवण वाचन व लेखन आणि उपक्रम 3) अॅ, ऑ व अनुस्वार शब्द वाचन, लेखन स्वर चिन्हांचा वापर करून शब्द तयार करा . घटनाक्रम लावा .योग्य शब्द भरा. 4) जोडाक्षरे सराव वाचन लेखन	तोंडीकाम कृतीकाम वर्गकार्य तोंडीकाम गट्चर्चा कृतीकाम तोंडीकाम	चित्र पहा व शब्द सांगा. अॅ, ऑ अक्षरापासून शब्द तयार करा. लिहा	1	1
फेब्रुवारी	1) वाचनपाठ क्रमांक - 4 चित्र बघ, गोष्ट तयार कर , सांग रेघ लहान झाली - गोष्ट वाचन हे करून बघ - उपक्रम 2) जंगलात ठरली मैफल जोडाक्षरे सराव वाचन लेखन 3) माझा भारत वाचन भारतीय प्रतीके 4) लिहूया वाचूया - चौदाखडी अक्षरे व चिन्हे जोड शब्द तयार कर	नाट्यीकरण तोंडीकाम वर्गकार्य	रेघ लहान गोष्टींचे नाट्यीकरण करा	1	1
मार्च / एप्रिल	द्वितीय सत्र उजळणी डिसेंबर ते फेब्रुवारी अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन सराव शब्द लेखन , वाचन करणे सराव समृद्धी , संकलित मूल्यमापन चाचणी 2			1	1

इयत्ता पहिली वार्षिक नियोजन २०२०- २१ विषय : Maths

Month	Unit/Subunit	Techniques	Activity	E-learning	H.W
June	Revision - 1 to 10	Oral work Observation Assignment		-	-
July	1)Part one - small-big , Behind - in front of 2)Above - Below 3) Earlier-Later 4)Understand and write - 1 Understand and write - 2	Oral work Observation Practical Assignment	Picture Chart Make cards	2	1
August	1) Understand and write - 3 Understand and write - 4 2)Understand and write - 5 Understand and write - 6 3)Understand and write - 7 Understand and write - 8 Understand and write - 9 4)Count and Write Introduction and writing of zero Less - More	Oral work Observation Assignment	Make cards	2	1
Sept.	Increasing - decreasing order 1) Let us “add” Addition of zero Let us learn Subtraction 2)Introduction and writing of 10 Lets us learn ‘tens’ 3)Introduction and writing of 11 to 20 Steps of “tens” 4)Coins and currency notes	Oral work Observation Practical Assignment	Make bundle of tens using sticks Coins and currency notes Cards	2	1
Oct.	Exercises and revision first term exam	Oral Practical Assignment		1	
Nov.	Introduction and writing of 21 to 30 3) Introduction and writing of 31 to 40 Introduction and writing of 41 to 50 Introduction and writing of 51 to 60 4) Introduction and writing of 61 to 70 Introduction and writing of 71 to 80	Oral work Observation Practical Assignment	Make bundle of tens using sticks Make number cards	2	

Dec.	1)Introduction and writing of 81 to 90 Introduction and writing of 91 to 99 2)Introduction and writing of 100 Addition up to 20 3)Addition by counting forward Pattern 4)In - out broad narrow Identifying shapes	Oral work Practical Observation Assignment	Make bundle of tens using sticks Make number cards Charts Make different shapes	2	1
January	1) Long short Tall short 2) Heavy light 3) Less time more time 4)What is next Practice Measure the distance by so many object	Oral work Observation Practical Assignment	Picture charts	2	1
February	1) Let us measure practical 2) Days of the week 3) Make a chart of day and games 4) Let us observe and understand	Oral Practical Assignment	Make chart	2	1
March	Exercise and revision 1) See the picture and answer the question 2) Do the practice 3) Make the chart of objects	Oral work Observation Practical Assignment		1	1
April	Revision - Second term exam				

इयत्ता पहिली वार्षिक नियोजन २०२०- २१ विषय : English

Month	Lesson / Content	Techniques	Teaching aids	Activity	E-learning	H.W
June	शाळा वर्ग पूर्वतयारी गाणी गोष्टी Revision- Rhymes	Oral work	Pictures	Pictures of English word		
July	Unit 1 - 1)Welcome song 2)Greeting English word we know 3)Rolly Polly Rhyming words 4)Words b,c,p,t My name	Oral work Activity Oral work Activity Charts Oral works	Pictures Pictures Pictures	Write your name on card School bag	2	1

August	1) Fun time Unit 2 - Humpty Dumpty 2)Action time Let's talk Daily words 3) Rain rain Let's find Unit 3 - This is my head 4)Requests Let's talk	Oral works Oral works Activity Oral activity Oral work	Pictures Pictures Pictures Pictures		2	1
September	1)Happy Birthday My fruit basket 2)Let's know new words Unit 4 - Clap your hand The game of addition Row row row your boat 4)Let's speak Two silly goats Two wise goats	Oral works Oral works Oral work Oral work	Pictures Pictures Pictures	Stick pictures write Animal names	2	1
October	Revision Oral andFirst semister Written Exam.					
November	3) Words a, e, i, o, u Odd man out Unit - 5 1) Number song One and many My grandfather Had a Farm Word v, w, x, y, z.	Oral and Activity Orals Charts	Pictures Pictures	- Charts Cards	1	1
December	1) In The street,Myself 2)Unit 6 - Day of the week 3)We love vegetables A Vegetable basket,My vegetables 4)Rainbow and colours How are you,Let's play	Oral Work Orals Orals Work Activity Oral work Oral	Charts Cards Calender Pictures Vegetables	Write days of week Colours Name	2	1
January	1)Unit 7 - Twinkle Twinkle Little Star Farm house 2)Let's talk Brush your teeth,Good habits 3)Unit - 8 Who are you dear,Words bag 4)Bingo-Traffic signals	Oral work activity Oral work Work Oral work Work Activity Oral	Pictures - Pictures - Words Cards	- -	2	1

February	1)Dressing Dolly 2)Get ready for the school 3)The fox and crane 4)English letters	Oral Activity Activity	Pictures Letter Cards		2	1
March	1)School is over 2)Let's practice,Make chart Talk about myself Oral and second semester Exam	Oral Work Activity Oral work	Sing any one poem		2	1
April	Annual Exam					

इयत्ता पहिली वार्षिक नियोजन २०२०- २१			विषय : कला
महिने	**चित्र-शिल्प**	**संगीत गायन वादन नृत्य**	**नाट्य**
जून	विषयाची ओळख	शाळापूर्व तयारी	स्वतःची ओळख
जुलै	रेखांकन- ठिपके रेषा आकार ओळख. कागद शिल्प -कागदाची ओळख व फाडणे	गायन- बडबडगीत , राष्ट्रगीत ऐकणे वादन- 1 ते 4 टाळ्या वाजवणे	पायाभूत हलचाली शरीर अवयवांच्या मुक्त हालचाली
ऑगस्ट	रेखांकन- ठिपके जोडून रेषा , आकार तयार करा कागदशिल्प - उलट- सुलट घडी.	गायन-राष्ट्रगीत म्हणणे नृत्य - डोके व मान हालचाली	अनुभव कथन स्वतःचे नाव सांगणे . वाचिक अभिनय - दोन मित्र संवाद
सप्टेंबर	रेखांकन- रेषांची गम्मत कागदशिल्प - कागद फाडणे व चिटकावणे (मासा)	गायन - अक्षर गीत नृत्य - प्राणी व पक्ष्यांच्या हालचाली	प्राणी , पक्षी अवजांची नक्कल व हालचाली वाचिक अभिनय - फुगेवाला व मी संवाद
ऑक्टोबर	स्मरण चित्र- गोल, त्रिकोणी, चौकोनी वस्तू नक्षीकाम - अंकांचे चित्र	समूहगीत- वंदे मातरम येत असलेले नृत्य करा	अभिनय - सादरीकरण
नोव्हेंबर	सराव उपक्रम	सराव उपक्रम	सराव उपक्रम
डिसेंबर	सुलेखन- अक्षरांचे अवयव कागदशिल्प - कागदाचे गोळे करणे व चिटकवणे (स्ट्रॉबेरी)	गायन - पारंपरिक गीत नृत्य - पंजे व मुठी यांच्या हालचाली वादन - विविध गोष्टींचा आवाज	वाहने आवाजांची नक्कल वाचिक अभिनय - दुकानदार व गिर्हाईक संवाद

जानेवारी	माझ्या मित्रांची चित्रे- मोर , अननस, फुल, ससा. कागदशिल्प - कागदाची घडी घालने व पिशवी तयार करणे	गायन - बडबड गीत नृत्य हातांच्या हालचाली वादन - वाद्यांची ओळख - घंटा टाळ लेझीम घुंगरू ढोल	वाचिक अभिनय - भाजीवाला व विक्रेता
फेब्रुवारी	माझे चित्र - सफरचंद, चेंडू, पतंग, मांजर. चित्र - घर (टाकाऊ वस्तूंपासून)	वादन - वाद्यांची ओळख - डमरू, बासरी, सनई, पेटी, ताशा, तबला, खंजिरी, पखवाज. नृत्य - जोडीदारासह हालचाली. गायन - बडबड गीत.	वाचिक अभिनय - वाहक प्रवासी संवाद
मार्च / एप्रिल	सराव, मूल्यमापन , प्रत्येक्षिक परीक्षा		

इयत्ता पहिली वार्षिक नियोजन २०२०- २१				**विषय : कार्यानुभव**
महिने	**गरजाधिष्टीत उपक्रम**	**अभिरुची पूर्वक उपक्रम**	**कौशल्याधिष्ठित उपक्रम**	**ऐच्छिक उपक्रम संगणक**
जून	वर्ग पूर्वतयारी			
जुलै	गाणे- पाऊस	कागद फाडणे	बोटांचे ठसे काम परसातील बागकाम	
ऑगस्ट	पाण्याची मैत्री दिन विशेष	रंगीत कागदाचे गोळे करणे	बियांचे ठसेकाम चित्रावरून फळे ओळखणे	1) यंत्रे व स्वाध्याय 2) संगणकाचे भाग व स्वाध्याय
सप्टेंबर	पाणी पिण्याची पद्धत	रंगीत कागदाची उलट - सुलट घडी	भेंडीचे ठसे काम मत्स्य व्यवसाय	3) संगणकाचे उपयोग व स्वाध्याय 4) कीबोर्ड व स्वाध्याय
ऑक्टोबर	तोंडी परीक्षा व व्यवसाय तपासणे	0	0	५. माऊस (स्पष्ट करणे) (माऊस चा स्वाध्याय) ६. प्रकल्प -१. (स्पष्ट करणे) प्रथम सत्रातील उजळणी.
नोव्हेंबर	दिनविशेष - बालदिन	सराव उपक्रम	सराव उपक्रम सराव उपक्रम	7) इनपूट आणि आऊटपूट व स्वाध्याय 8) इनपूट आणि आऊटपूटसाधने व स्वाध्याय
डिसेंबर	जलसाक्षरता पाण्याचे स्त्रोत	फुलपाखराच्या आकारावर कागदाचे गोळे चिटकवणे	पानांचे ठसे काम रोप लावणे , कापडाचे विविध भाग .	9)इतर साधने व स्वाध्याय 10)तुमच्या संगणकाची काळजी व स्वाध्याय

जानेवारी	पाण्याचा वापर	कागदी पिशवी तयार करणे	कागदी पंखा मातीचे गाणे बडबड गीत	11) तुमचा संगणक सुरु आणि बंद करणे व स्वाध्याय
फेब्रुवारी	पाण्याची स्वच्छता	सफरचंद चे चित्र काढून त्यावर बिया चिटकवणे	कागदी मासा शेतीपूरक व्यवसाय	12) स्वाध्याय प्रकल्प 2 द्वितीय सत्रातील उजळणी
मार्च	सराव, मूल्यमापन , प्रत्येक्षिक परीक्षा			तोंडी परीक्षा व व्यवसाय तपासणे
एप्रिल	द्वितीय सत्र मूल्यमापन			

इयत्ता पहिली वार्षिक नियोजन २०२०- २१ **विषय : शा . शिक्षण**

महीने	**आरोग्य विषयक**	**विविध हालचाली**	**खेळ व शर्यती**	**कौशल्यात्मक उपक्रम**	**व्यायाम**
जून	वर्ग पूर्वतयारी				
जुलै	माझी दिनचर्या - सूर्योदयापूर्वी , उठणे, प्रातर्विधी, दात घासणे	मान गोलाकार फिरवणे कमरेचा भाग गोलाकार फिरवणे	चमचा लिंबू , तीन पायांची , शर्यत लंगडी.	पुढील कोलांटी	पाठीवर झोपून करावयाची शरीरस्थिती
ऑगस्ट	माझी दिनचर्या - , आंघोळ करणे , केस विंचरणे , जेवण करणे .	मनगटातून हात गोल फिरवणे पायाचा पंजा गोल आणि आजूबाजूला फिरवणे	आंधळी कोशिंबीर , सूरपारंब्या , विषामृत .	मागील कोलांटी	नांगरासारखी स्थिती
सप्टेंबर	माझी दिनचर्या - स्वच्छ कपडे घालणे , शाळेत जाणे , मैदानावर खेळणे	हात कमरेवर ठेवून पुढे वाकवणे व मागे वाकवणे	बैठे खेळ	चेंडू फेकणे व चेंडू ढकलणे	नागासारखी व मगरी सारखी स्थिती
ऑक्टोबर / नोव्हेंबर	सराव , मूल्यमापन , प्रात्यक्षिक परीक्षा				
डिसेंबर	माझी दिनचर्या - अभ्यास करणे, घरची कामे करणे , झोपणे.	साहित्यासह हालचाली	स्थानिक व पारंपरिक खेळ	चेंडू झेलणे , चेंडू इतरांसोबत झेलणे	पर्वतासारखे , धनुष्यासारखे

जानेवारी	जोडी लावा - दैनिक आरोग्य कारक सवयी	पान नंबर 13 - सहकाऱ्या सोबत हालचाली. सावधान विश्राम	विविध खेळ व शर्यती	चेंडू मारणे	चौके सारखे मांडी (पद्मासन)
फेब्रुवारी	आहार	तालबद्ध कवायत	स्नायूंचा दमदारपणा स्नायूंची ताकद	रिंग झेलणे, हाताने ढकलणे , हाताने ओढणे	झाडासारखे
मार्च / एप्रिल	सराव , मूल्यमापन , प्रात्यक्षिक परीक्षा				

इयत्ता--दुसरी

इयत्ता दुसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१				विषय-मराठी	
महिने	घटक	साधन तंत्र	उपक्रम	ई लर्निंग	गृहपाठ
जून	वर्गपूर्वतयारी- गाणी, गोष्टी, मुळाक्षरं वर आधारित शब्द वाचन, लेखन - फरक ओळखूया, लोभी कुत्रा (चित्र बघा व गोष्ट पूर्ण करा), अनुलेखन- पाठ्यपुस्तकातील उतारा.	तोंडीकाम कृती निरीक्षण प्रात्यक्षिक वर्गकार्य	अक्षरे क्रमाने जोडून चित्र पूर्ण कर, माझी आवड - सांग व लिही	1	-
जुलै	2. देवा तुझे किती (गाणे) आमचे घर शेवटच्या अक्षराची गंमत चित्र पूर्ण करूया 4. चतुर हिराबाई 5. फुलपाखरू (कविता). निबंध मी (स्वतःविषयी)	निरीक्षण तोंडीकाम उपक्रम कृती	रंगीबेरंगी फुलपाखरांची चित्रे जमवा	1	1
ऑगस्ट	7. वडेश बहरला. कविता पूर्ण कर. खेळूया शब्दांशी. भाज्यांचे भांडण , आजिचे जेवण 8. चित्रवाचन 9. हळूच या हो हळूच या ! (कविता) 10. चिंटू रुसला.... चिंटू हसला निबंध पावसाळा	निरीक्षण तोंडीकाम उपक्रम कृती वर्गकार्य	शब्दांचा खेळ तयार करा खेळण्याचे चित्र जमवा चिटकवा	1	1

सप्टेंबर	12. पाऊस फुले 13. एक तांबडा भोपळा (कविता) 14. झरीपाडा. नावांचा लपंडाव नाव. नावा ऐवजी येणारे शब्द परिसर समजून घेऊया शब्दाडोंगर. निबंध माझी आई	निरीक्षण तोंडीकाम उपक्रम कृती प्रकल्प वर्गकार्य	आपल्या परिसरातील झाडांची नावे लिहा. झाड, घर, बाहुली हे शब्द घेऊन शब्द डोंगर तयार करा	1	1
ऑक्टोबर	प्रथम सत्र उजळणी. प्रथम सत्र संकलित मूल्यमापन				
नोव्हेंबर	जोडाक्षर युक्त शब्द वाचन लेखन शब्दांचा डोंगर ,कविता गायन भाग-3 चित्रवाचन निबंध माझा आवडता प्राण	तोंडीकाम प्रात्यक्षिक निरीक्षण. प्राण्यांची चित्रे जमवा व चिटकवा		1	1
डिसेंबर	16.चुलीवरची खीर (कविता) 17. दिनदर्शिका 18. हिवाळा (कविता) खेळूया शब्दांशी कविता पूर्ण करा क्रुती ओळखू या, लिहूया. एक अनेक ओळखू या वाचूया लिहूया	तोंडीकाम निरीक्षण वर्गकार्य प्रात्यक्षिक	दिनदर्शिका तयार कर	1	1
जानेवारी	जाहिरात वाचन. प्रश्न विचारुया 21 आपला भारत वाचूया लिहूया भाग-4 22. चित्रवाचन दिवस-रात्र 24. फुलांचे संमेलन निबंध चित्र वर्णन	जाहिरात वाचनाचे वर्तमानपत्रातील का कात्रणे गोळा करा		1	1
फेब्रुवारी	25. फुग्या रे (कविता). मोठ्याने वाचूया 26. मांजरांची दहीहंडी शब्दचक्र 27. चांदोबाच्या देशात (कविता) निबंध गोष्ट पूर्ण कर	तोंडीकाम निरीक्षण प्रात्यक्षिक वर्गकार्य	फुलांच्या विविध चित्रांचा तक्ता चिटकवा	1	1
मार्च	28. मोरपिसारा काय बरे म्हणत असतील- चर्चा भाग 3 व भाग 4 उजळणी	शब्द तयार करा			
एप्रिल	द्वितीय सत्र मूल्यमापन				

इयत्ता दुसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१ विषय- Maths

Month	Unit/Subunit	Techniques	Activity	E-Learning	H.W.
June	Revision 1 to 50. Let's find the shapes ! (sing a song). Let's handle geometric shapes pg. no 2,3,5. Table of 2	Oral work Observation assignment	Make types of angle by folding paper		
July	Fun with line pg no. 6 Let's read and write in words pg no. 10 and 11 Activity pg. no. 11. Counting in groups pg. no. 12 Number given in a picture pg. no. 13, 14 Table of 3 and 4	Oral work Observation Practical Assignment	Make cards from number one to hundred	1	1
August	What is the meaning of 'Place Value' pg no. 15,16 The expanded form of a number pg. no. 17, 18 Let's count number in steps pg. no. 19 Table of 5 and 6	Oral work Observation Assignment	Make a bundle of tens using sticks	1	1
September	Fun with addition pg. no. 20 Addition - by counting forward pg. 21,22 Addition – without carry over pg. no. 23. Addition and subtraction of 0 pg. no. 25 Stories of addition – 1 pg. no. 26 Let's reduce by subtraction Pg. no. 27 and 29	Oral work Practical Observation Assignment	Take any number and make own word problem	1	1
October	Addition and subtraction – a pair pg. no. 30, 31 Subtraction story pg. no. 32 12 months in a year pg. no. 33 to 35 Table of 9 Revision First term exam	oral practical		1	1
November	Part 2 comparing numbers pg. no. 36,37 Neighbouring numbers on each sides pg. no. 38 Table of 10.	Oral Practical Observation. Assignment		1	1
December	Ascending and descending order of numbers . pg. no. 39, 40 Come, Let's make numbers pg. no. 41, 42 Cardinal numbers ordinal numbers pg. no 43, 45. Table of 11	Oral work Observation Practical Assignment	Take any number and make own word problem	1	1
January	A special way to add by carrying over. Page no.48 to 50. Stories of addition – 2. pg. 51 and 52. Let's untie 10 in order to substract. pg. no. 53 to 55. Do you know notes and coins? pg. no. 56	Oral Practical Observation Assignment	Collect the note and coins	1	1

February	Let's measure length. pg. no. 58, 59 Let's weigh pg. no. 60 Let's measure capacity pg. no. 62. Managing information pg. no. 65. Table of 13.	Oral Practical Assignment		1	1
March	Pattern pg. no. 66 and 68. Multiplication preparation pg. no. 69 and 70 Let's make table pg. no. 71 to 74. Maths in a story	Oral Practical Observation Assignment		1	1
April	Revision Second term exam				

इयत्ता दुसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१ विषय- English

Month	Unit/Subunit	Techniques	Activity	E- Learning	H.W
June	Revision 1.1 Bounce a ball 1.2 Activity time pg. no.1, 2	Oral Activity Practical	Make flash cards. Say poem with action	1	1
July	1.3 Let's speak. pg. no. 3,4 1.7 Let's speak pg. no. 9 1.8 Word basket pg. no. 10,11. 1.10 Animal song pg. no. 14	Oral Activity Practical	Make flash cards. Make picture cards	1	1
August	1.11 Reading time pg. no. 15. Unit two. 2.1 Birds can fly. 2.2 Activity time. 2.3 Let's speak. 2.4 The lion and the mouse. 2.5 The word basket pg no. 15 to 23	Oral Activity Observation	Make letter cards. Say poem with action. Presenting the story. Make picture card.	1	1
September	2.7 Tony Tinker. 2.8 Activity Time 2.9 Let's speak. 2.10 Numbers 11 to 20. 2.11 The visit to grandmother pg no. 26 to 33	Oral Activity Observation	Make picture cards. Make number cards. Draw shapes. Say poem with action	1	1
October	Revision - First term exam				
November	Unit 3 3.1 Action song. 3.2 Activity Time 3.3 Let's speak pg no. 34,35,36	Oral Activity	Make flash cards	1	1

December	3.4 Word basket. 3.5 Know the occupations. 3.6 Zoom, Zoom, Zoom. 3.7 Let's speak. 3.8 Word basket. pg no. 37 to 43	Oral Activity Practical	Make a flash cards. Make a picture cards. Say poem with action. Rhyming words	1	1
January	3.10 Fun with letters. 3.11 Reading time. Unit 4 4.1 The Squirrel. 4.2 Calender. 4.3 Let's speak. pg no. 46 to 51	Oral Practical Activity	Make picture cards. Say poem with action. Rhyming words. Calendar. Month's names card.	1	1
February	4.4 Who is better? (story). 4.5 Word Basket pg no. 52 to 56 4.7 Crossing the road. 4.8 Activity Time pg no. 59 to 61	Oral Practical Activity	Make a picture cards. Make a flash cards. Presenting a story	1	1
March	4.9 Let's speak. 4.10 Word Building. 4.11 Reading time. pg no. 62 to 64. Revision	Oral Practical Activity	Make a flash cards.	1	1
April	2nd Term Exam				

इयत्ता दुसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१ विषय- कला

महिना	चित्र-शिल्प	संगीत गायन वादन नृत्य	नाट्य
जून	वर्ग पूर्वतयारी		
जुलै	1.1 चित्र गिरगिटने आकार निर्मिती 1.2 टिपक्यांची मजा अंकानुसार टिपणे, जोडणे, व आकार तयार करून रंगविणे	3.1 बडबड गीत मांजराची उंदराची गट्टी 3.2 समूह गीत चला आपण झाडे लावूया	6.1 अभिनयाची ओळख कृतींचा अभिनय करणे ,हसणे ,रडणे, झोपणे
ऑगस्ट	1.3 गंमत रेषेची विविध आकाराच्या रेषा रेशन पासून विविध आकार	3.3 स्वरांची ओळख सारेगम..... 4.1 वादन आवाजांची ओळख	6.2 वाचिक अभिनय मोबाईल वर बोलणे भाजीवाल्याचा अभिनय
सप्टेंबर	1.4 ठसेकाम पानांचे ठसे काम खडबडीत पृष्ठभागाचे छाप, चिकट काम, कोलाज	4.2 वाद्यांची ओळख हातांची टाळी (सराव)	6.3 एकात्मिक सादरीकरण, प्राणी, पक्षी यांच्यातील संवाद अभिनयाद्वारे गोष्ट
ऑक्टोंबर	प्रथम सत्र मूल्यमापन, प्रात्य, परीक्षा		
नोव्हेंबर	सराव उपक्रम		

डिसेंबर	1.5 सोपे आकार भुमितिक आकार यावर आधारित वस्तूंचे आकार परिचित वस्तूंचे आकार, निसर्गातील घटकांचे आकार, 1.6 माझी कृती	4.3 इतर आवाज वाहनांचा आवाज 4.4 वाद्यांची चित्रे चिकटविणे	6.4 वर्ग नाट्यगृह पडदा, रंगमंच व प्रेक्षागृह
जानेवारी	1.7 रंग काम रंगांची ओळख रंग व फुले, फळे यांच्या जोड्या रंग भरणे. 1.8. सुलेखन रेषांचा आकार	नृत्य 5.1 हात व पायाच्या याबद्दल हालचाली झोका घेणे	6.5 नेपथ्य, घर, झाड
फेब्रुवारी	1.10 माझी चित्रे 2.10 कागद काम होळी तयार करणे पेन स्टँड तयार करणे	5.2 चालणे प्राण्यांप्रमाणे, सैनिक रुबाबात, रमत-गमत. 5.3 नमस्कार. 5.4 उडी मारणे, प्राणी, पक्षी प्रमाणे	काल्पनिक कथा सादरीकरण
मार्च	2.2 मातकाम गोल गोळे , मातीच्या वळ्या, भुमितिक आकार, फळांचे आकार	5.5 नृत्य अभिनय बडबड गीतावर नृत्य करणे	घरातील लहान प्रसंग
एप्रिल	मूल्यमापन प्रात्यक्षिक परीक्षा		

इयत्ता दुसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१ विषय- कार्यानुभव

महिना	गरजाधिष्ठीत उपक्रम	अभिरुची पूरक उपक्रम	कौशल्याधिष्ठीत उपक्रम	संगणक
जून		वर्ग पूर्वतयारी		
जुलै	1.1 वर्ग सुशोभन वर्ग स्वच्छता रांगोळी सुशोभन	होडी तयार करणे.	शेंगांची टरफले बिया वाळलेली पाने फुले चिकटवून सौंदर्यकृती	वर्गपुर्वतयारी
ऑगस्ट	1.4 परिसरातील उद्योगांची ओळख	राखी बनवणे, मातीकाम फळे	2.2 प्राथमिक शिवणकाम. 1. कापडाच्या दुकानात भेट	१. मी यंत्र आहे (स्पष्ट करणे) (मी यंत्र आहे चा स्वाध्याय) २. सी(C)पासुन कॉम्प्युटर (स्पष्ट करणे) (सी(C)पासुन कॉम्प्युटर चा स्वाध्याय)
सप्टेंबर	1.4 परिसरातील उद्योगांची ओळख	कागद काम पंखा बनवणे	खेळण्यातल्या भावल्यांचा संग्रह	३. संगणक व त्याचे भाग (स्पष्ट करणे) (संगणक व त्याचे भाग चा स्वाध्याय. ४.कीबोर्ड(स्पष्ट करणे)

				(कीबोर्ड चा स्वाध्याय)
ऑक्टोबर	प्रथम सत्र मूल्यमापन			५. सी.पी. यु. आणि प्रिंटर म्हणजे काय (स्पष्ट करणे) (सी.पी. यु. आणि प्रिंटर म्हणजे काय?चा स्वाध्याय) ६. संगणकाचे वेगवेगळे प्रकार(स्पष्ट करणे) (संगणकाचे वेगवेगळे प्रकारचा स्वाध्याय) ७. प्रकल्प-१ प्रथम सत्रातील उजळणी
नोव्हेंबर	2.1 चित्रकथा/ चित्रवाचन	कागदकाम आकाशकंदील	सराव उपक्रम	८. साठविण्याच्या जागा (स्पष्ट करणे) (साठविण्याच्या जागाचा स्वाध्याय) ९. ऑपरेटिंग सिस्टम्स (स्पष्ट करणे) (ऑपरेटिंग सिस्टम्स चा स्वाध्याय)
डिसेंबर	2.2 पाणी साठवण	कागदकाम मासा	3. क्षेत्र निवारा. 3.1 मातकाम मातीचे भौमितिक आकार तयार करणे	१०. अप्लिकेशन प्रोग्रॅम (स्पष्ट करणे) स्वाध्याय. ११. चित्र रंगविणे (स्पष्ट करणे) स्वाध्याय.
जानेवारी	माझी कृती पाणी घेण्याची पद्धत	फोटोफ्रेम	मातीपासून माळा तयार करणे	१२. इंटरनेट (स्पष्ट करणे) (इंटरनेट चा स्वाध्याय)
फेब्रुवारी	पाण्याविषयी गोष्ट ,पाण्याचा योग्य वापर	मातीकाम मण्यांच्यामाळा	बांबूपासून तयार केलेल्या वस्तूंची चित्रे काढा	१३. प्रकल्प - २ (स्पष्ट करणे)
मार्च	सराव व उपचारात्मक कार्यक्रम द्वितीय सत्रातील उजळणी.			
एप्रिल	द्वितीय सत्र उपचारात्मक कार्यक्रम			

इयत्ता दुसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१ **विषय- शा. शिक्षण**

महिना	आरोग्यविषयक	विविध हालचाली	खेळ व शर्यती	कौशल्यात्मक उपक्रम
जून	वर्ग पूर्वतयारी			

जुलै	1. आरोग्य. 1.1 माझी दिनचर्या	विविध हालचाली पान क्रमांक 9. माझी कृती	3.1 मनोरंजनात्मक खेळ	4.1 जिम्नॅस्टिक
ऑगस्ट	1.3 माझा आहार	साहित्य व सहकाऱ्यासह करावयाच्या हालचाली	मनोरंजनात्मक खेळ	जिम्नॅस्टिक
सप्टेंबर	भाज्यांचे आहारातील महत्व	साहित्य व सहकाऱ्यासह करावयाच्या हालचाली	मनोरंजनात्मक खेळ	क्रीडा कौशल्ये
ऑक्टोंबर	प्रथम सत्र मूल्यमापन			
नोव्हेंबर	सराव उपक्रम			
डिसेंबर	1.4 वाईट सवयींना प्रतिबंध	साहित्य व सहकाऱ्यांसह करावयाच्या हालचाली	स्थानिक व पारंपारिक खेळ	क्रीडा कौशल्ये
जानेवारी	1.5 प्रथमोपचार	योग्य शरीरस्थिती	स्थानिक व पारंपरिक खेळ	मानवी मनोरे
फेब्रुवारी	1.7 शरीराचे अवयव	साहित्य व सहकाऱ्यासह करावयाच्या हालचाली	माझ्या आवडीचे खेळ	5.5 गतिरोध मालिका. पान क्रमांक 30
मार्च	सराव व उपचारात्मक कार्यक्रम			
एप्रिल	उपचारात्मक कार्यक्रम			

इयत्ता--तिसरी

इयत्ता- तिसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२१ विषय-भाषा

महिने	पाठ घटक	ई लर्निंग	साधन तंत्र	उपक्रम	गृहपाठ
जून	वर्ग पूर्वतयारी,पायाभूत चाचणी, श्रुतलेखन, वाचन ,चित्रवर्णन, उतारे	१	तोंडी काम, कृती		
जुलै	गद्य:४, पाणी किती खोल पद्य: १, रानवेडी ३. पडघमवर टिपरी पडली. चित्र वर्णन: आम्ही चित्र	२	तोंडी काम, तोंडी काम, कृती तोंडी काम,	बातमी पत्रांचे वाचन ग्रामीण व शहरी शब्द	२

	वाचतो वासाची किंमत (चित्रकथा) तोंडी: आम्ही बातमी वाचतो निबंध: परिच्छेद लेखन.		कृती निरीक्षण, तोंडी काम निरीक्षण प्रात्यक्षिक	चित्रावरून गोष्ट लिहिणे	
ऑगस्ट	गद्य: मुग्धा लिहू लागली. पद्य: ते अमर हुतात्मे झाले. तोंडी: आम्ही कविता करतो कोण बोलतय ते आम्ही शोधतो. निबंध: पावसाळा/गोष्ट पूर्ण करा.	२	तोंडी काम कृती उपक्रम निरीक्षण	पानांचा संग्रह करून चिकटवणे. कविता तयार करणे जोडाक्षरे शब्द संग्रह बनवणे.	१
सप्टेंबर	गद्य: ९. शेरास सव्वाशेर. १०.आमचा शब्दकोश ११. स्वच्छतेचे प्रसारक संत गाडगेबाबा पद्य: १३. प्रकाशातले तारे तुम्ही(कविता) तोंडी: आम्ही जाहिरात वाचतो आम्ही मुलाखत घेतो. निबंध: माझा आवडता सण.	२	तोंडी काम निरीक्षण उपक्रम तोंडी काम तोंडी काम निरीक्षण प्रात्यक्षिक	शब्दसंग्रह तयार करणे (बाराखडी नुसार) स्वच्छता- घोषवाक्य संत गाडगेबाबांची माहिती जाहिरात तयार करणेजाहिरात चिकटवणे.	२
ऑक्टोबर	(जुलै ते सप्टेंबउजळणी र) सराव पेपर सोडविणे प्रथम सत्र परिक्षा	२	तोंडी काम ,प्रात्यक्षिक कृती उपक्रम		

नोव्हेंबर	दीपावली सुट्टी उपचारात्मक अध्यापन निबंध:कविते वरील प्रश्न उत्तरे	२	कृती प्रात्यक्षिक	दिवाळी सणांची माहिती लिहिणे.	
डिसेंबर	गद्य: १४.खजिना शोध १८. मजेशीर होड्या पद्य १५. सुट्टीच्या दिवसांत (कविता) चित्र वर्णन १६. सण आनंदाचा क्षण आम्ही पुस्तक बनवतो तोंडी काम: आम्ही आमचे अनुभव लिहितो आम्ही असेही बोलतो आम्ही फलक वाचतो निबंध: संवाद लेखन, पत्रलेखन	२	तोंडी काम कृती निरीक्षण कृती तोंडी काम	अनुभव लेखन सणांची चित्रे व माहिती होड्यांचा संग्रह सुविचारांचा संग्रह पत्र लिहिणे पत्रांचा संग्रह बनविणे	२
जानेवारी	गद्य २०. एक भारतीय संशोधक २२. मधमाशीने केली कमाल पद्य २१. दोस्त चित्र वर्णन: चित्रावरून गोष्ट लिहितो. तोंडी काम: आम्ही चित्र वाचतो निबंध: माझा आवडता प्राणी.	२	तोंडी काम प्रात्यक्षिक तोंडी काम कृती. प्रात्यक्षिक	खेळांची माहिती चित्रावरून गोष्ट कात्रणे चिटकवणे प्राण्यांची चित्रे व नावे लिहा	

फेब्रुवारी	गद्य: २३. रमाई भिमराव आंबेडकर २५. चित्रे २६. रोपटे पद्य: ट्रॅफिकदादा तोंडीकाम: आम्ही नकाशा वाचतो आम्ही माहिती मिळवतो निबंध: वृक्ष आपले मित्र	२	तोंडी काम तोंडी काम कृती उपक्रम प्रात्यक्षिक तोंडी काम.	थोर महिलांची चित्रे जमा व चिकटवा नकाशा बनविणे झाडांची माहिती व उपयोग लिहिणे स्वतः काढलेली चित्रे .	२
मार्च	सराव अभ्यास उपचारात्मक अध्यापन उजळणी (डिसेंबर ते मार्च)		कृती तोंडीकाम प्रात्यक्षिक		
एप्रिल	तोंडी व लेखी परीक्षा (दुसरे सत्र)				

इयत्ता-तिसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१ **विषय- MATHS**

महिने	पाठघटक	ई-लर्निंग	Techniques	उपक्रम	गृहपाठ
June	Pre-class preparations	1	Practical Oral work		0
July	*Introduction to geometrical figures *Number work *Addition without carrying over	2	Practical Oral work Exercise	*Grometrical figures *Tangram *Number cards	1
August	*Subtraction without borrowing	2	Practical Oral work Exercise	*Table chart 2 to 10	2

September	*Coins and currency notes *Measurement *Patterns	2	Practical Oral work Exercise	*Collect notes and coins *Tape and scale	2
November	*Revision and practice	1	Practical Oral work Exercise		1
December	*Subtraction by borrowing *Multiplication *Addition by carrying over	2	Practical Oral work Exercise	*String of beads *Bundle of matchsticks	1
January	*Division *Measurement of time *The calendar	2	Practical Oral work Exercise	*Table chart 11 to 15 *Clock & Calendar	2
February	*Fractions *Handling data	2	Practical Oral work Exercise	*Marble paper *Ribbon & marbles	2
March	*Revision and practiced	2	Practical Oral work Exercise		-
April	Second semester exam and guidance	1	Practical		-

इयत्ता-तिसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१ विषय-ENGLISH

Month	Unit	Activity	homework	E-learning
June	Revision and practice -oral Picture and words songs myself	listen and speak		1
July	Unit -One play time, revision-1, guessing game, revision-2 spot the letters Priya in the village-1 Riya in the City-2 more or less, days of the week	Name of the things Guessing Game A Skit	1	2

	Who are you?, Revision-3, Project			
August	Unit -2 can you tu string of action apples and bananas we can read and write action time- 1 let's speak listen repeat and enact h-l-r-s we can read and write-2 please help,project poem-we are all together	action words mine and action rhyming words musical drama	2	2
September	Unit-Three poem-plant magic action time-2 g-j-k--2 words and puzzle we have something in in our mind story-kind kondiba v-w-x-y-z an alphabet song opposites	Riddles,Make sentence on given picture Reading story	1	2
October	Revision and oral exam First Term Exam		1	2
November	Revision and Practice		1	2
December	Unit-Four three little kittens, ridles Lots to do with letters mix a pancake banana action words the sun and the wind weather words motos, Project	letter games Recipe action words, motos	2	2

January	Unit -Five Mary had a little lamb Map Reading, travel manners the best person in the town spelling fun project my mobile is ringing fun a lovely bird in the garden let's speak message guess the words	colour words map reading dialogues drama address book	2	2
February	Unit-Six in the world of letters Rahim and his camel faces and feeling find a friend let's speak a lot of work to do see you later, project	word readings on alphabets drama faces and feel game		2
March	Revision And Practice		-	2
April	Second Semester Exam			

इयत्ता-तिसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१ **विषय-परिसर अभ्यास**

महिने	पाठघटक	ई-लर्निंग	साधनतंत्र	उपक्रम	गृहपाठ
जून	वर्गपूर्वतयारी, चित्रवर्णन, प्रयोग	1	तोंडी, लेखी	-	1
जुलै	आपल्या अवतीभवती अबब! किती प्रकारचे हे प्राणी निवारा आपला आपला माझे कुटुंब आणि घर	2	तोंडीकाम कृति प्रात्यक्षिक उपक्रम	वस्तूंचे उपयोग, वैशिष्ट्ये प्राणी व निवारे आपला कुटुंबवृक्ष कालमापक साधने	1
ऑगस्ट	दिशा आणि नकाशा	2	प्रात्यक्षिक	शब्दकोडे	2

	काळाची गरज माझी शाळा आपली पाण्याची गरज		तोंडीकाम कृती उपक्रम	पाण्याचे उपयोग नकाशा भरणे घोषवाक्य	
सप्टेंबर	पाणी नक्की कुठून येते? पाण्याविषयी थोडी माहिती आपली हवेची गरज आपली अन्नाची गरज	2	कृती उपक्रम प्रकल्प	जलरुपे चित्रे काय घडले असावे (घटनाचित्र) प्राण्यांचे अन्न	2
ऑक्टोबर	सराव अभ्यास उपचारात्मक कार्यक्रम व उपक्रम	2		रहदारीचे नियम सुविधा - चित्ररूप	
नोव्हेंबर	प्रथम सत्र परीक्षा	2			
डिसेंबर	आपल्या गावाची ओळख आपले गाव, आपले शहर आपला आहार स्वयंपाकघरात जाऊया आपले समूहजीवन	2	तोंडीकाम कृती उपक्रम प्रकल्प	नकाशा काढणे, नकाशा भरणे, ब्रेल लिपी डाळ चिकटविणे, खुनांच्या भाषा, अन्नपदार्थांची कृति लिहीणे	2
जानेवारी	आपले शरीर ज्ञानेंद्रीये सुंदर दात स्वच्छ शरीर समूहजीवनासाठी सार्वजनिक व्यवस्था	2	तोंडीकाम प्रात्यक्षिक कृति	दातांसंबंधी माहिती प्रमुख उद्योग, नकाशा सुविधा चित्र लावणे	2
फेब्रूवारी	आपल्या गरजा कोण	2	तोंडीकाम	वयवाढीचा तक्ता	1

	पुरवितात? वय जसजसे वाढते आपले कपडे अवतीभवती होणारे बदल तिसरीतून चौथीत जाताना		प्रात्यक्षिक प्रकल्प उपक्रम	चंद्रकला प्रतिकृती सुविचार संग्रह (पर्यावरण विषयक)	
मार्च	सराव, उपक्रम, प्रश्नोत्तरे, फरक स्पष्ट करा. द्वितीय सत्र सराव	2	तोंडी व लेखी		-
एप्रिल	द्वितीय सत्र परीक्षा	1			

इयत्ता-तिसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१		विषय-कला	
महिने	**चित्र-शिल्प**	**गायन-वादन**	**नाट्य**
जुने	वर्गपूर्वतयारी		
जुलै	आकार-त्रिकोण ,गोल, चौकोन कल्पनाचित्र-माझी बाहुली ,परी राणी, चॉकलेटचा बंगला. इंद्रधनुष्य, माझ्या वाढदिवसाचा केक नक्षीकाम टीपके ,रेषा सुलेखन-अक्षर अवयव कागदशिल्प-कागद ओळख	बडबड गीत ससा रे ससा प्राणी- पक्षी समूहगीत-देशभक्तीपर गीत	पायाभूत हालचाली शब्द संदेशानुसार शरीराच्या विविध अवयवांची हालचाल.
ऑगस्ट	रेखांकन-माध्यमांचा वापर करून रेखाटन स्मरण चित्र-स्वतःची संबंधित छोटे प्रसंग कल्पनाचित्र-काल्पनिक कथा कागदशिल्प-घड्या घालने कोलाजकाम	समूह गीत-झेंडा आमुचा देशभक्तीपर गीत सराव नृत्य हालचाली-हातांच्या बोटांचा परिचय	वाचीक अभिनय पाठ्यपुस्तकातील घटकांचे आशयानुरुप वाचन सादरीकरण-कविता, गाणे
सप्टेंबर	स्मरण चित्र-घर ,शाळा	लोकगीत -स्थानिक	अनुभव कथन-शाळा,

	नक्षीकाम-आवडीचे बाह्य आकार शिल्प-कागद काम, कागदी फुले, फळे, विविध रंगाची फुले भेटकार्ड	भाषेतील लोकगीत वासुदेव आला वादन परिचय घनवाद्य	परिसर प्रसंग वर्ग नाट्यगृह- मानवी शरीरात कृतीतून पडदा
ऑक्टोबर	सरावात्मकअभ्यास, सराव उपक्रम		
नोव्हेंबर	प्रथम सत्र परीक्षा		
डिसेंबर	रेखांकन-पाने, फुले स्मरण चित्र-घटना ,दृश्य नक्षीकाम-सजावट कागदशिल्प वस्तू /सजावट टाकाऊ पासून टिकाऊ	अभिनय गीत-घाला रे पाणी निसर्ग गीत -झुंजमुंज पहाट नृत्य हालचाली हस्तमुद्रा	अनुभव कथन-सुट्टीतील प्रसंग वर्गनाट्यगृह-प्रेक्षागृह नेपथ्य/ मांडणी
जानेवारी	कल्पनाचित्र -कवितांवर आधारित चित्रे मातीकाम -मुद्रातंत्र त्रिमित शिल्प कागज शिल्प- वस्तूंवर कागदाची सजावट	समूह गीत देशभक्तीपर गीत पार्श्वसंगीत वाद्यातून १ ते ४, आकड्यांच्या ताल रचना	वाचिक अभिनय आशायानुरुप पाठाचे वाचन नेपथ्य सादरी करण्यास आवश्यक साहित्य
फेब्रुवारी	कल्पनाचित्र- परी कथा नक्षीकाम -कोलाज तंत्र सुलेखन- सराव अन्य माध्यम शिल्प- त्रिमित वस्तू पृष्ठभागावर निरूपयोगी वस्तू चिटकवणे	स्वरालंकर -स्वर ,आरोह, अवरोह नृत्य हालचाली	नेपथ्य- योग्य साहित्यातून वेशभूषा सादरीकरण पाठाचे किंवा प्रसंगाचे सादरीकरण
मार्च	उपचारात्मक व सरावात्मक उपक्रम		

एप्रिल	सराव समृद्धी		

इयत्ता-तिसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१ विषय-कार्यानुभव

महिने	नियोजित पाठ्यक्रम	ऐच्छिक उपक्रम संगणक		
	पारिपाठ, दिनविशेष	आठवडा	घटक	साधनतंत्र
जून	वर्गपूर्वतयारी			
जुलै	१. संस्कृती आणि कार्यजगत ओळख २. जलसाक्षरता ३. अभिरुचिपूरक उपक्रम	२, ४	वर्गपुर्वतयारी	-------------------------
ऑगस्ट	जलसाक्षरता, संस्कृती, कार्यजगत, आपत्ती व्यवस्थापन, अभिरुचिपूरक उपक्रम	२, ४	१. संगणक म्हणजे काय? व स्वाध्याय २. की-बोर्डची तोंड ओळख व स्वाध्याय	१. कॅप्सलॉक की व एंटर कीच्या सहाय्याने ओळी टाईप करणे २. बॅकस्पेस की, डिलीट की, स्पेसबार की वापरुन परिच्छेद टाईप कसे करावे
सप्टेंबर	उत्पादक उपक्रम - अन्न जलसाक्षरता कौशल्याधिष्टित उपक्रम	२, ४	३. संगणक सुरु करणे व स्वाध्याय ४. विंडोज तोंडओळख व स्वाध्याय	३. एंटर की शिफ्ट की कशी वापरावी. ४. संगणक चालू आणि बंद करणे.
ऑक्टोबर	सराव उपचार, कृति व उपक्रम		५. पेंट व स्वाध्याय ६. स्वाध्याय प्रकल्प	५. डेस्कटॉपचे विविध भाग दाखविणे. ६. पेंट कसे चालू करावे व त्याच्या

				विविध भागांची माहिती देणे
नोव्हेंबर	संस्कृती, कार्यजगताची ओळख, जलसाक्षरता अभिरुचिपूरक उपक्रम, इतर क्षेत्रे	२, ४	प्रथम सत्र उजळणी	
डिसेंबर	जलसाक्षरता, अभिरुचिपूरक उपक्रम, कौशल्याधिष्टित उपक्रम	२, ४	९. टूल्स बद्दल अधिक माहिती १०. पेंटमध्ये चित्रकला ११.मेनुज	९. सर्कल टूल, कर्व टूल, इरेजर टूल, ब्रश टूलचा वापर १०. पेंटच्या सहाय्याने विविध चित्रे काढणे
जानेवारी	जलसाक्षरता संस्कृती आणि कार्यजगत कौशल्याधिष्टित उपक्रम	२, ४	१२.इंटरनेट(स्वाध्याय) १३.प्रकल्प-२ १३.वर्कशीट्स(नोट्स)	११. टेक्स्ट टूलच्या सहाय्याने चित्रात शब्द कसे लिहावेत १२. मॅग्निफायर टूलच्या सहाय्याने चित्रातील गॅप शोधणे
फेब्रूवारी	जलसाक्षरता अभिरुचिपूरक उपक्रम कौशल्याधिष्टित उपक्रम			
मार्च	सराव व उपचार		तोंडीपरीक्षा व व्यवसाय तपासणे	प्रात्यक्षिक परीक्षा
एप्रिल	द्वितीय सत्र परीक्षा			

इयत्ता-तिसरी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१	**विषय-शा.शिक्षण**
महिने	**अध्ययन घटक**
जून	वर्गपूर्वतयारी

जुलै	जागेवर व जागा बदलत करवायच्या हालचाली, सामान्य व्यायाम, कवायत, स्थानिक खेळ, उपक्रमावर स्पर्धा,	
	आहार	
ऑगस्ट	सहित्यासह करावयच्या हालचाली, ए. बी. सी. ड्रिल्स, कवायत, लघुखेळ, पारंपरिक खेळ, शर्यत,	
	शरीर अवयव माहिती	
सप्टेंबर	सहकार्यांसह करावयाच्या हालचाली, तालबद्ध व्यायाम, कवायत संचलन, लघुखेळ, कॅलेस्थेनिक्स प्रकार,	
	स्वच्छता गृहसंबंधी माहिती	
ऑक्टोबर	सरावात्मक अभ्यास व प्रथम सत्र परीक्षा, सूर्यनमस्कार, कवायत संचलन, विविध व्यायाम, खेळ -	
	डॉजबॉल, विश्रांती व झोप	
नोव्हेंबर	प्रथम सत्रातील अभ्यासक्रम उजळणी	
	कवायत संचलन, खेळ - कबड्डी, धावणे, उड्या मारणे, किकिंग करणे, शर्यत, स्पर्धा	
डिसेंबर	तोल सांभाळणे, कवायत संचलन, कोदाफोडी खेळ, सूरपारंबी खेळ, शिस्त, सहकार्य, श्रम महत्त्व, वाईट	
	सवय प्रतिबंध	
जानेवारी	अंतर व उंची वाढवून उड्या, एरोबिक्स कवायत संचलन, सहसाहित्य खेळ, उपक्रम स्पर्धा, क्रीडांगण माहिती,	
	मैदान स्वच्छता, स्नायुंचे व्यायाम, सामुदायिक कवायत	
फेब्रूवारी	धावणे, चकवणे, मानवी मनोरे, बारला लटकणे, अडथळा गतिरोध मालिका, कवायत संचलन, पूरक खेळ,	
	विनासाहित्य खेळ, उपक्रम स्पर्धा, पोशाख, प्रथमोपचार माहिती	
मार्च	सरावासाठी उपक्रम	
एप्रिल	सराव समृद्धी	

इयत्ता-- चौथी

इयत्ता चौथी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१				विषय-भाषा	
महिने	घटक / उपघटक	साधनतंत्रे	उपक्रम	ई लर्निंग	स्वाध्याय
जून	शाळापूर्व तयारी. १.धरतीची आम्ही लेकरं(पद्य) आम्ही संवाद करतो, परिच्छेद लेखन	तोंडीकाम कृतीकम	आम्ही संवाद करतो.	1	
जुलै	३.आम्हालाही मोबाईल हवाय!(नाट्यछटा) ४.या भारतात (पद्य) ५.मला शिकायचंय!(गद्य) निबंध-पावसाळा ६. मायेची पाखर (गद्य) आम्ही कथा लिहितो-१	कृतीकम तोंडीकाम नाट्यछटा चर्चा	मोबाईलचे चित्र काढणे व मोबाईलचे फायदे तोटे लिहिणे	2	1
ऑगस्ट	८. गुणग्राहक राजा (गद्य) ९. ईदगाह (गद्य) आम्ही सहलीला जातो. १०. धाडसी हाली (मुलाखत) निबंध-आवडता सण	तोंडीकाम गटचर्चा कृतीकाम चर्चा	समाज सुधारकांची चित्र चिकटवणे. पावसाच्या नक्षत्रांची नावे सांगणे. स्व-.अनुभव सांगणे. सणांची नावे सांगणे टोप्यांची चित्रे लावणे.	2	2
सप्टेंबर	११. नाखवादादा (पद्य) १२. वाटाड्या (गद्य) १३. चवदार तळ्याचे पाणी (पद्य)	तोंडी काम कृती काम चर्चा	कवितांचा संग्रह करा अंध व मूकबधिर व्यक्तींना	2	1

			येणाऱ्या समस्या विचारणे		
ऑक्टोबर	प्रथम सत्र उजळणी व मूल्यमापन				
नोव्हेंबर	प्रथम सत्र उजळणी व मूल्यमापन				
डिसेंबर	१४. मिठाचा शोध (गद्य) निमंत्रण पत्रिका म्हणींच्या गमती आम्ही लेखन करतो. निबंध -मुद्द्यावरून गोष्ट लिहिणे.	तोंडी काम कृती काम गटचर्चा तोंडी काम	म्हणींचा संग्रह करणे निमंत्रण. पत्रिका चिकटवणे	2	2
जानेवारी	१८. जननायक बिरसा मुंडा (गद्य) १९. हे कोण गे आई?(पद्य) आम्ही सूचना फलक वाचतो. २०. कोलाज , निबंध-आवडता नेता. २१. आभाळमाया (पद्य) आम्ही चित्र वर्णन करतो.	कृती काम गटचर्चा तोंडी काम	सूचनाफलक तयार करणे. कोणत्याही एका खेळाडूचा कोलाज तयार करणे ३१.आभाळमाया(पद्य)	2	2
फेब्रुवारी	२३. म्हंना खानदेश नी माती आमचे गाव नकाशा २४. थोर हुतात्मे २५. संतवाणी,	तोंडीकाम कृती काम तोंडी काम	क्रांतिकारकांची चित्रे चिकटवा संतांची चित्रे	2	1

	निबंध -चित्र वर्णन		चिकटवा.		
मार्च	निबंध उतारा आणि प्रश्नोत्तरे	तोंडी काम	उजळणी (डिसेंबर ते फेब्रुवारी)	-	-
एप्रिल	द्वितीय सत्र परीक्षा	-			

इयत्ता-४थीवार्षिक नियोजन२०२०-२०२१		विषय-MATHEMATICS		
Month	**Teaching Topic**	**Techniques**	**Activity**	**Homework**
June	Revision Geomarical figure number work	oral work practical observation	shapes angles	1
July	Addition subtraction	oral work practical observation	take any number and make word problem	1
August	multiplication- part 1 division part -1	oral practical assignment	make a chart of table 2-50	1
September	measuring time	oral,practical assignment observation	make a model of clock	2
October	revision , oral test 1 St term exam -			
November	Revision, practice, 1st term xam			
December	word problems	oral practical assignment observation	solve word problems	2
January	perimeter and area	oral practical assignment observation	find out area of different figure	2

February	multiplication part- 2	oral assignment observation	make chart of 2-30 table	1
March	division part 2	oral assignment observation	study table and answer questions	--
April	Second term exam	-	-	-

इयत्ता-४थी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१				विषय- ENGLISH	
Month	Unit/Subunit	E-learning	Techniques	Activity	H.W
June	**Unit 1** * An action song,*Circles 1,* Listen, learn and speak, *Words from letters*,Use the letter cards to form ,* A garden of words, *One at a time* ,Present emotions,* Four things about me , * Raindrops	1	Oral work, practical, assignment	Make Flashcards. recite a poem with action	-
July	*A Guessing Game,* In the park *,Action words and phrases, ***Unit 2*** Row your boat,* A garden of words,*The Hare and the Tortoise, *Categories, *To the market,* Munnu's Maths, *Make a list of.	2	oral, practical, observation, assignment	presentation of the story. make the shopping list	1
August	* Circles 2*, A team of workers*, Fresh food,* In a biscuit factory,* Let's talk, **Unit 3** *Time poem,*A Garden of words, *The Sky is falling	2	oral, practical, Observation, assignment	list the body parts. make Flashcards	2
September	*Responses,*A recipe,* Something special,* From the post box 1,* How Birds fly, *Little brown sparrows,* Circle 3 *Namita didi's time table	2	oral, practical, observation assignment	make a greeting card recite poem with action	2
October	First semester revision practice2 oral,practical				
November	First semester revision practice2				
December	***Unit 4*** Good habits,* Word building *A Garden of words,* Maya's dream, *Building sentences*, Messages From the post box 2* Group telephone, *Clouds, *The man who cried wolf, *Minding the class.	2	oral work, practical observation, assignment	write good habits.	1
January	*Changes, *changing sentences, unit-5* A garden of words* The Golden fish *circles 4 *from the post box3 *at the bottom of the ocean *A visit to a garden *	2	oral, practical, observation, assignment	Draw a picture of ocean floor things make Flashcards	2
February	* Unit 6* An action Rhyme,* The kingdom of of plants ,* I want to tell you, *A garden of words,* A never ending story,* Five fluffy little Robins *,Good manners,* Order order,*Time to laugh	2	oral work, ,practical, observation, assignment	Make a riddles, List of of the different types of plants	2
March	Second semester exam and guidance				
April	Second semester exam and guidance				

इयत्ता ४थी वार्षिक नियोजन २०२०-२१			विषय- परिसर अभ्यास १		
महिने	पाठ घटक	साधनतंत्र	उपक्रम	ई-लर्निंग	गृहपाठ
जून	१ प्राण्यांचा जीवनक्रम २.सजीवांचे परस्परांशी नाते 3.साठवण पाण्याची	निरीक्षण, तोंडी काम, प्रात्यक्षिक	फुलपाखराचा जीवनक्रम चित्र व माहिती	२	-
जुलै	४. पिण्याचे पाणी ५ . घरोघरी पाणी ६. अन्नातील विविधता, ७.आहाराची पौष्टिकता	तोंडी काम ,निरीक्षण, प्रात्यक्षिक, गट चर्चा	पाण्यात विरघळणाऱ्या पदार्थांची यादी करा पाण्याचे उपयोग चित्रसंग्रह अन्नपदार्थ यादी	२	२
ऑगस्ट	८.. मोलाचे अन्न ९. हवा१०. वस्त्र	तोंडी काम ,निरीक्षण ,प्रात्यक्षिक	शेतीच्या कामांची चित्रे व माहिती कापडाचे नमुने संग्रह करा	२	२
, सप्टेंबर	११ पाहू तरी शरीराच्या आत १२.छोटे आजार. घरगुती उपचार १३.दिशा व नकाशा	निरीक्षण, तोंडी काम, प्रात्यक्षिक	आंतरेंद्रिये ची चित्रे व नावे छोटे आजार आणि घरगुती उपचार यादी	२	१
ऑक्टोबर	प्रथम सत्र मूल्यमापन क्र. अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन सराव समृद्धी				
नोव्हेंबर	मूल्यमापन क्रमांक एक अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन सराव, समृद्धी				
डिसेंबर	१४ नकाशा आणि खुणा १५ माझा जिल्हा माझे राज्य, १६.दिवस व रात्र, १७.माझी जडणघडण	निरीक्षण, तोंडी काम , प्रात्यक्षिक	नकाशा -जिल्हा ,राज्य ,देश महाराष्ट्र जिल्ह्यांची नावे लिहा १० दिवस सूर्योदय-सूर्यास्त वेळ लिहा	२	२
जानेवारी	१८ कुटुंब आणि शेजारात होत असलेले बदल १९ माझी आनंददायी शाळा, २०माझी जबाबदारी आणि संवेदनशीलता २१समूह जीवनासाठी व्यवस्थापन	निरीक्षण तोंडी काम , गट चर्चा	बाबा आमटे फोटो आणि माहिती शाळेतील गमती जमती लिहा तुमच्या ५ जबाबदाऱ्या लिहा	२	२
मार्च	द्वितीय सत्र मूल्यमापन क्रमांक २ अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन सराव समृद्धी				
एप्रिल	द्वितीय सत्र मूल्यमापन क्रमांक २अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन सराव समृद्धी				

इयत्ता-४थी वार्षिक नियोजन २०२०-२०२१				विषय-परिसर अभ्यास २	
महिने	पाठ घटक	साधन तंत्र	उपक्रम	ई-लर्निंग	गृहपाठ
जून	१.शिवजन्मापूर्वीचा महाराष्ट्र, २.संतांची कामगिरी	तोंडीकाम, चर्चा, स्वाध्याय	ऐतिहासिक पोवाडा ऐका. संतांचे चित्र आणि कार्य संग्रह	१	--
जुलै	3. मराठा सरदार भोसल्यांचे कर्तबगार घराणे ४., शिवरायांचे बालपण ५.शिवरायांचे शिक्षण	तोंडीकाम, चर्चा, प्रात्यक्षिक, स्वाध्याय	पारंपारिक खेळांची नावे व माहिती लिहा	२	१
ऑगस्ट	६. स्वराज्य स्थापनेची प्रतिज्ञा ७.स्वराज्याचे तोरण बांधले ८.स्वकीय शत्रूंचा बंदोबस्त	तोंडीकाम, नाट्यीकरण ,स्वाध्याय	जिजाबाई- शिवराय संवाद नाट्यीकरण	२	१
, सप्टेंबर	९.प्रतापगडावरील पराक्रम, १०.शर्थीने खिंड लढवली, ११.शायिस्ताखानाची फजिती	तोंडीकाम ,नाट्यीकरण	पान नंबर 34 प्रतापगड चित्र काढा .	२	१
ऑक्टोबर	प्रथम सत्र, मूल्यमापन क्रमांक १ अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन सराव, समृद्धी				
नोव्हेंबर	प्रथम सत्र, मूल्यमापन क्रमांक १ अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन सराव, समृद्धी				
डिसेंबर	१२.पुरंदरचा वेढा व तह १३.बादशहाच्या हातावर तुरी दिल्या, १४. गड आला पण सिंह गेला	तोंडीकाम, नाट्यीकरण, स्वाध्याय	घटना कालानुक्रमे लावा. जुन्या नाण्यांचा संग्रह करा	२	२
जानेवारी	१५.एक अपूर्व सोहळा १६.राज्यकारभाराची घडी बसवली १७ दक्षिणेतील मोहीम	तोंडीकाम, गटचर्चा, स्वाध्याय	अष्टप्रधान मंडळ तक्ता तयार करा.	२	२
फेब्रुवारी	१८.शिवरायांची युद्धनीती १९.रयतेचा राजा २०.स्फूर्तीचा जिवंत झरा	तोंडीकाम , वर्गकार्य ,गटचर्चा	शिवरायांचे चित्र व माहिती लिहा.गड व किल्ले माहिती संग्रह	२	१
मार्च	द्वितीय सत्र, मूल्यमापन क्रमांक २अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन सराव व समृद्धी				
एप्रिल	द्वितीय सत्र, मूल्यमापन क्रमांक २ अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन सराव व समृद्धी				

इयत्ता-४थीवार्षिक नियोजन२०२०-२०२१			विषय- कला
महिना	चित्र-शिल्प	संगीत-गायन-वादन-नृत्य	नाट्य
जून	वर्गपूर्वतयारी		
जुलै	स्मरण चित्र- पावसाळ्यातील एक दिवस कागद शिल्प- राखी सजावट	बडबडगीते, कथागीते, , नृत्यात्मक हालचाली	संवादाशिवाय कृती, वैयक्तिक कृती
ऑगस्ट	प्रसंग चित्र- दहीहंडी माती शिल्प- चिकण मातीचा गणपती बनवणे	समूहगीते- पाठ्यपुस्तकातील - पार्श्वसंगीत- टाळ, खंजिरी नृत्यपरिचय- लोकनृत्य	पाठाचे विषयानुरूप वाचन, घरातील प्रसंग
सप्टेंबर	कल्पनाचित्र-स्वातंत्र्यदिन कागदी शिल्प- झेंडा बनविणे	लोकगीत -इतर भाषेतील पार्श्वसंगीत- रचना तबलापरिचय	काल्पनिक कथा सादरीकरण, घर, शाळा, निसर्ग वर्णन
ऑक्टोबर	प्रथम सत्र सरावात्मकआणि उपचारात्मक प्रात्यक्षिके		
नोव्हेंबर	प्रथम सत्र सरावात्मकआणि उपचारात्मक प्रात्यक्षिके		
डिसेंबर	नक्षीकाम (सजावट) अन्य माध्यमाच्या शिल्प ख्रिसमस ट्री	स्वरालंकार, वाद्यांचा परिचय, असमयुत हस्तमुद्रा	वर्गनाट्यगृह, गोष्टीतील प्रसंग
जानेवारी	सुलेखन- अक्षरांचे अवयव अन्य माध्यमांचे शिल्प-ठसेकाम	समूहगीत, देशभक्तीपर तबला व हार्मोनियम माहिती , वाद्य संयुक्त हस्तमुद्रा	नेपथ्य व तांत्रिक अंगे, परिकथा, कविता
फेब्रुवारी	सुलेखन- अक्षरांचे वळण कागदाच्या सोप्या वस्तू	समूहगीत, निसर्गगीत, बडबडगीते, कोळीनृत्य ओळख	पोशाख विविध व्यवसाय, काल्पनिक कथा सादरीकरण
मार्च	द्वितीय सत्र सरावात्मकआणि उपचारात्मक प्रात्यक्षिके		
एप्रिल	सत्र सरावात्मकआणि उपचारात्मक प्रात्यक्षिके		

इयत्ता-४थीवार्षिक नियोजन२०२०-२०२१		विषय-कार्यानुभव	
नियोजित पाठ्यक्रम परिपाठ		ऐच्छिक उपक्रम संगणक	
महिने	दिनविशेष	घटक	साधन व तंत्रे
जून	वर्ग पूर्वतयारी	वर्ग पूर्वतयारी	
जुलै	१. संस्कृती आणि कार्य जगत ओळख २. अभिरुची पूरक उपक्रम फोटो फ्रेम आगपेटीच्या काड्यांचे कलाकृती	वर्ग पूर्वतयारी	
ऑगस्ट	१. अभिरुची पूरक उपक्रम	१.संगणक व हार्डवेअर बद्दल	१संगणकाच्या विविध

	राखी बनवणे २. संस्कृती आणि कार्य जगत ओळख रक्षाबंधन गोपाल काला सणांची माहिती	ज्ञान व स्वाध्याय २.इंटरनेट जागतिक नेटवर्क स्वाध्याय	भागाची चित्रे काढून रंगवणे व नावे टाईप करणे २ संगणक चालू व बंद करणे
सप्टेंबर	१अभिरुची पूरक उपक्रम २. जलसाक्षरता पाण्याची स्वच्छता व वितरण	३. विंडोज व स्वाध्याय ४.विंडोजवर आणखीन काही स्वाध्याय	३. डेस्कटॉप ,आयकॉन , स्टार्ट मेनू टास्कबार बनवणे ४. डॉक्युमेंट विंडो चा विविध भागांची माहिती देणे.
ऑक्टोबर	प्रथम सत्र मूल्यमापन	५. डेक टॉप विषयी स्वाध्याय ६. डेस्कटॉप ची मांडणी व स्वाध्याय ७. स्वाध्याय प्रकल्प १	५. डेस्कटॉप वरती पेंट फाईल शॉर्टकट तयार करणे ६. डबल क्लिक करून फाईल कशी उघडावी वडेक टॉप स्वरूपबदलणे.
नोव्हेबर	प्रथम सत्र परिक्षा	८.स्टार्ट मेनू व स्वाध्याय ९. नैनो से आकलन वा स्वाध्याय	७. फाईल डिलीट व रिस्टोर कशा करावयात ८. डेक्सटॉप वॉलपेपर स्क्रीन वरकसे बदलावे
डिसेंबर	१. अभिरुची पूरक उपक्रम रांगोळी काढणे वसुशोभन करणे २. पाण्याचा पुनर्वापर ३. नाताळ सणाची माहिती व नाताळ ट्री बनवणे.	१०. फाईल फोल्डर बाबत स्वाध्याय ११. विंडोज एक्स्प्लोरर मध्ये फायदे व्यवस्थापन	९ डेस्कटॉप वर. स्क्रीन सेवर मध्ये मर्क्युरी डिस्प्ले कसे वापरावे १०. संगणकावरील आपली फाईल सर्च च्या साह्याने कशी शोधावी

जानेवारी	१. बातमीपत्र यांचे भाषण २.सुविचार लेखन ३नैसर्गिक आपत्ती व्यवस्थापन	१२. मायक्रोसोफ्ट २००७ व स्वाध्याय १३. विंडोज ७ व स्वाध्याय १४. स्वाध्याय प्रकल्प	११. कॅल्क्युलेटर च्या साह्याने कॅल्क्युलेशन कसे करावे १२. नवीन फाइल व फोल्डर तयार करून कॉपी करणे व रिनेम देणे तसेच फाईल फोल्डर डिलीट कसे करणे ते दाखवणे.
फेब्रवारी	१. फुलांचे गुच्छ बनवणे अथवा मण्यांच्या माळा तोरण बनवणे शिवजयंती साजरी करणे.	द्वितीय सत्रातील उजळणी	
मार्च	सराव उपचारात्मक कार्यक्रम	तोंडी परीक्षा व्यवसाय तपासणी	प्रात्यक्षिक परीक्षा
एप्रिल	द्वितीय सत्र उपचारात्मक कार्यक्रम		

इयत्ता-४थीवार्षिक नियोजन२०२०-२०२१ विषय-शारिरीक शिक्षण	
महिने	**अध्ययन घटक**
जुने	वर्गपूर्व तयारी. जागेवर व जागा बदलत करावयाच्या हालचाली योगासने प्रकार, सामान्य व्यायाम प्रकार.
ऑगस्ट	शरीरावयवांची माहिती व स्वच्छता सांगणे. लघु खेळ, पारंपारिक खेळ सुरपारंबी माहिती देणे व खेळणे.
सप्टेंबर	तालबद्ध व्यायाम प्रकार ,कवायत संचालन कृती स्वच्छतागृहांची माहिती.
ऑक्टोबर	सराव व अभ्यास .
नोव्हेबर	प्रथम सत्र परिक्षा उड्या मारणे ,धावणे ,कबड्डी ,खेळाविषयी माहिती
डिसेंबर	कवायत संचलन तोल सांभाळणे , शिस्त ,सहकार्य ,श्रम महत्त्व वाईट सवयी प्रतिबंध
जानेवारी	अंतर व उंची वाढवून उड्या, सहसहित्य , खेळ उपक्रम स्पर्धा, क्रीडांगणाची माहिती , मैदान स्वच्छता सामुदायिक कवायत
फेब्रुवारी	स्नायूंचे व्यायाम प्रकार, कवायत संचलन पूरक खेळ विना साहित्य खेळ, उपक्रम स्पर्धा, पोशाख , प्रथमोपचार माहिती
मार्च	सरावासाठी उपक्रम
एप्रिल	सराव समृद्धी

विद्या विकास एज्युकेशन सोसायटी, विक्रोळी स्थापना वर्ष - १९६२

उत्तम व दर्जेदार आणि संस्कारक्षम शिक्षणाची हमी

अध्यक्ष मान.प.म.राऊत

राष्ट्रीय शिक्षक कल्याण पुरस्कार १९९१

राष्ट्रीय शिक्षक पुरस्कार १९९४

कै.सौ.मान.विद्या प.राऊत
राष्ट्रीय शिक्षक पुरस्कार २००१
विश्वस्त, सी.ई.ओ.वि.वि.एज्युकेशन सोसायटी, विक्रोळी
अध्यक्षा, स्वामी शामानंद एज्युकेशन सोसायटी, घाटकोपर

चिटणीस डॉ.विनय प. राऊत
आदर्श शिक्षण संस्था पुरस्कार-२००६
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आदर्श शिक्षक पुरस्कार-२०२०

विद्यार्थी संख्या - ११,२५० **कार्यरत शाळा- १९** **शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी- ४६८**

अ.क्र.	संस्थेचे शाळा व कॉलेज विभाग
१	विकास हायस्कूल शिशु विभाग (इंग्रजी व मराठी माध्यम) विक्रोळी आणि पवई
२	विकास हायस्कूल प्राथमिक विभाग (मराठी व सेमी इंग्रजी माध्यम)
३	विकास हायस्कूल प्राथमिक विभाग (इंग्रजी माध्यम)
४	विकास हायस्कूल आणि टेक्निकल विभाग (मराठी व सेमी इंग्रजी माध्यम/ ISO ९००१:२०१५ प्रमाणित)
५	विकास हायस्कूल आणि कनिष्ठ महाविद्यालय (ISO ९००१:२०१५ प्रमाणित)
६	विकास रात्र शाळा आणि कनिष्ठ महाविद्यालय (ISO ९००१:२०१५ प्रमाणित)
७	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर विद्यालय, (कायम विना अनुदानित, इंग्रजी माध्यम) (ISO ९००१:२०१५ प्रमाणित)
८	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर कनिष्ठ महाविद्यालय, (कायम विना अनुदानित, इंग्रजी माध्यम) (ISO ९००१:२०१५ प्रमाणित)
९	विकास कॉलेज ऑफ आर्टस, सायन्स ॲण्ड कॉमर्स (नॅक 'अ' श्रेणी मुल्यांकित/ ISO ९००१:२००१५ प्रमाणित) बी.ए./बी.कॉम./बी.कॉम.(अकाऊंटस् आणि फायनान्स) एम.कॉम. (ॲडव्हान्स अकाऊंटिंग आणि बिझिनेस मॅनेजमेंट)/ बी.एम.एस. / बी.एस.सी / बी.एस.सी.आय.टी./ बी.एस.सी.कॉम्प्युटर सायन्स/ बी.एस.सी.बायोटेक,/ बी.व्होक मिडिया प्रॉडक्शन / बी.व्होक / बी.व्होक मेडीकल लॅबोरेटरी टेक्नॉलॉजी / एम.एस.सी.ऑरगेनिक केमेस्ट्री/ एम.एस.सी.बायोटेक/एम.एस.सी.आय.टी./ एम.कॉम. / पी.एच.डी. (कॉमस)
१०	यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विदयापीठाचे अभ्यास केंद्र (बी.ए.,बी.कॉम.,एम.बी.ए) अ श्रेणी मुल्यांकित
११	विकास कॉलेज इन्फोर्मेशन सेंटर : टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे (बी.सी.ए. / बी.बी.ए./ एम.सी.ए.)
१२	श्रीमती दुर्गाताई पाटोळे शिशु मंदिर, विद्या विकास प्राथमिक शाळा, माध्यमिक शाळा आणि उच्च माध्यमिक शाळा, वांगणी, जि.ठाणे (ISO ९००१:२०१५ प्रमाणित)
१३	विद्या विकास नाईट हायस्कूल आणि कनिष्ठ महाविद्यालय, रमाबाई नगर, घाटकोपर (पूर्व)
१४	स्वामी शामानंद हायस्कूल शिशु विभाग आणि प्राथमिक विभाग, बर्वेनगर, घाटकोपर मराठी व सेमी इंग्रजी माध्यम (विना अनुदानित)
१५	स्वामी शामानंद हायस्कूल आणि कनिष्ठ महाविद्यालय (विना अनुदानित) माणिकलाल कंपाऊंड, घाटकोपर
१६	स्वामी शामानंद नाईट हायस्कूल(अनुदानित) आणि कनिष्ठ महाविद्यालय (विना अनुदानित) घाटकोपर
१७	मातोश्री पार्वती राऊत विद्यालय (पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक व माध्यमिक विभाग इंग्रजी माध्यम / स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर) मु.पो.. रेडी, ता.वेंगुर्ला, जि.सिंधुदुर्ग
१८	डॉ.वा.शं.मटकर संगीत विद्यालय, अखिल भारतीय गांधर्व महाविद्यालय मंडळ मान्यता प्राप्त
•	उपक्रम :- विकास स्पोर्ट्स अकॅडमी (कराटे / जिमनॅस्टीक / कब्बडी / क्रिकेट)

शालेय सोयी सुविधा

आधुनिक प्रयोगशाळा

पुस्तकांनी समृद्ध प्रशस्त ग्रंथालय

सुसज्य संगणक कक्ष, प्रोजेक्टर, ई-लर्निंग

आमची वैशिष्टये : १) दिवसा काम करुन शिक्षण पूर्ण करण्याची इच्छा असणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी रात्रशाळा व ज्यु. कॉलेज २) नर्सरी, पूर्वप्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक शाळा - सेमी इंग्रजी माध्यम ३) वैविध्यपूर्ण अभ्यास पूरक उपक्रम ४) बनी टमटोला (सर्व प्राथ.विभाग), कब-बुलबुल (प्राथ.विभाग), स्काऊट-गाईड (माध्य. विभाग) ५) अभ्यासक्रमाचे संगणक व प्रोजेक्टरव्दारे अध्यापन व अध्ययन ६)विद्यार्थ्यांच्या अभ्यास व वर्तन समस्यांसाठी समुपदेशकांकडून विद्यार्थी व पालकांना मार्गदर्शन ७) विद्यार्थ्यांची नियमित आरोग्य तपासणी ८) पालक संपर्क व सुसंवाद (पालकसभा व गृहभेटी) ९) माता-पालक संघ व पालक-शिक्षक संघ १०) इयत्ता ४ती ते ८ वी पर्यंतच्या विद्यार्थ्यांसाठी पोषक आहार ११) प्रशिक्षित, अनुभवी, तज्ज्ञ, क्रियाशील व विद्यार्थीहित जपणारा शिक्षकवर्ग १२) इयत्ता १०वी व १२वी परीक्षेचा निकाल सतत ९८ टक्के पेक्षा जास्त १३) रात्रशाळा इ.८ वी ते १०वी विद्यार्थ्यांना 'मासूम' या सेवाभावी संस्थेकडून मोफत वह्नया व क्रमिक पुस्तके, विज्ञान प्रयोगशाळा साहित्य व संगणक इ.भेट १४) 'मासूम' संस्थेव्दारा विद्यार्थ्यांना तज्ज्ञ व्यक्तींचे मार्गदर्शन व शिक्षकांना प्रशिक्षण १५) तसेच इ.८वी ते १०वी रात्रशाळा विद्यार्थ्यांना अल्पोपहार १६) तंत्रस्नेही (डिजिटल) शाळा १७) उपक्रमशील शाळा

पूर्व प्राथमिक शाळा, प्राथमिक शाळा आणि माध्यमिक शाळा अभिनव उपक्रम:

१) ज्ञानरचनावादानुसार अध्ययन अध्यापन २) संगणक अभ्यासक्रम व आय.टी.चॅम्प ल्पर्धाचे आयोजन ३) इयत्ता १०वी व १२वी बोर्ड परीक्षेकरीता तयारीसाठी अभ्यास शिबीरात प्रश्नपत्रिका संच सराव, ४) संस्कारक्षम परिपाठ ५) शिष्यवृत्ती मार्गदर्शन ६) अप्रगत विद्यार्थ्यांसाठी विशेष मार्गदर्शन ७) इंग्रजी संभाषण उपक्रम ८) आंतरशालेय आणि स्पर्धात्मक परीक्षा सहभाग ९) टिळक विद्यापीठ परीक्षा/प्रज्ञाशोध परीक्षा १०) होमी भाभा बाल वैज्ञानिक परीक्षा ११) आंतरशालेय क्रीडा स्पर्धा साभाग१२) विविध सांस्कृतिक व विद्यार्थी गुणदर्शन उपक्रम १३) विद्यार्थी व शिक्षक गुणगौरव १४) राष्ट्रीय उत्सव व सणांचे महत्व १५) वॉर्ड स्तरीय विज्ञान प्रदर्शनातून सहभाग १६) ग्रंथप्रदर्शन व 'कलादर्पण' कलाप्रदर्शन सहभाग १) स्काऊट-गाईड विद्यार्थी शिबीर आयोजन १८) माजी विद्यार्थी संघ स्थापना - मराठी शाळा वाचवा अभियान

प्रवेश प्रक्रिया संबंधित संपर्क

शिशु विभाग पर्यवेक्षक: **श्रीम. दिपा हुदलीकर**

प्राथमिक विभाग मुख्याध्यापिका: **श्रीम. अनामिका पाटील (२५०१०५७७)**

माध्यमिक विभाग व जुनिअर कॉलेज मुख्याध्यापक: **श्री. रविंद्र भांडारकर (८६५२७७६१९८)**

विश्वस्त: **श्रीम.मनिषा शिंदे (९८७०१९१२१२)**

प्रवेश घेण्याची वेळ: सकाळी ९.०० ते सायं. ४.०० वा.

मान. श्री. प. म. राऊत, चिटणीस